

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 12 maj 1944 kl. 7 fm.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 3 mars 1944 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 240, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),
- 2) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379), samt
- 3) förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

De ovannämnda vid propositionen fogade författningsförslagen äro av följande lydelse:

1) F ö r s l a g

till .

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 9 § och 22 § 1 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ samt anvisningarna till nämnda paragrafer skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

9 §.

Taxeringsvärde skall — — — pris (allmänna saluvärdet).

Område, som utgöres av skogsmark och växande skog, skall upptagas till det värde, det kan anses äga vid uthålligt skogsbruk. Kan området eller del därav anses betinga ett högre allmänt saluvärde vid utnyttjande till tomt-

¹ Senaste lydelse av 9 §, se 1932:291, av anvisningarna till 9 § punkt 4, se 1937:518 samt av anvisningarna till 22 § punkt 5, se 1930:190.

mark eller till industriellt eller likartat ändamål än vid användning för skogsbruk, skall dock området eller delen upptagas till allmänna saluvärdet.

Frälseränta uppskattas — — — beräknas utgå.

(Se vidare anvisningarna.)

22 §.

1 mom. Från bruttointäkten — — — det allmänna.

Har skog — — — tidigare medgivits.

Har växande skog avyttrats i samband med avyttring av marken, må den skattskyldige efter eget val njuta avdrag *antingen* med den del av köpeskillingen eller den eljest erhållna valutan för skogen, som belöper på det för ägaren gällande ingående virkesförrådet, *eller* med belopp motsvarande det taxerade skogsmarksvärdet, *eller* med skogens för ägaren gällande ingångsvärde.

Hemmavarande barn — — — tillhöra arbetspersonalen.

Anvisningar

till 9 §.

1. Med fastighets — — — andra synpunkter.

2. Vid värdesättning — — — angivna enhetsvärden.

3. Taxering av — — — i dammanläggningen.

4. För *jordbruksfastighet till den del den utgöres av skogsmark och därå växande skog* skola gälla följande uppskattningsgrunder, vilka närmare utvecklas i särskild instruktion för värdering av skogsmark och växande skog (skogsvärderingsinstruktion).

Skogsmark med därå växande skog skall, försåvitt ej beträffande densamma eller del därav förekomsten av mervärde, som i punkt 5 här nedan avses, till annat föranleder samt oavsett om avverkningsrätt till skogen upplåtits eller ej, värdesättas med hänsyn till markens produktionsförmåga, det tillstånd, vari skogen faktiskt befinner sig, samt den avkastning, som i följd av dessa omständigheter för framtiden kan uttagas under förutsättning av uthålligt skogsbruk.

Markens produktionsförmåga beräknas med hänsyn till den virkesavkastning, som framdeles kan förväntas från densamma, om den nöjaktigt utnyttjas. Skogens tillstånd utrones genom uppskattning av befintligt förråd av träd över brösthöjd (*mätbart virkesförråd*) och fördelning av detta förråd å trädslag och diameterklasser (*förrådsgrupper*). De avkastningar i penningar, som beräknas inflyta vid kommande successiv avyttring av skog, diskonteras till nuvärde efter en räntefot, som bestämmes i skogsvärderingsinstruktionen. Sammanlagda värdet av skogsmarken och den växande skogen är lika med diskonterade nuvärdet av alla framtida avkastningar, såväl dem, som beräknas uppkomma genom successiv avverkning av det befintliga virkesförrådet, som dem, vilka kunna påräknas genom avverkning av framdeles uppväxande skog.

Värderingen verkställes särskilt för skogsmarken och särskilt för den växande skogen. Härvid märkes, att det värde, som tillkommer det befintliga mätbara virkesförrådet, i sig innesluter även den del av skogsmarkens värde, som tillgodogöres genom tillväxten av detta virkesförråd. Såsom värde å skogsmarken redovisas emellertid, vare sig därå finnes mätbart virkesförråd eller ej, det värde, som med hänsyn till dess produktionsförmåga skulle tillkomma den, om därå ej funnes något sådant virkesförråd (*skogsmarkens diskonteringsvärde*), medan såsom värde å den växande skogen upptages återstoden av det förut angivna sammanlagda värdet (*den växande skogens diskonteringsvärde*). Sistnämnda värde motsvarar följaktligen det värde, som enligt ovan angiven uppskattningsgrund tillkommer det befintliga mätbara virkesförrådet, med avdrag av så stor del därav som ingår i det redovisade diskonteringsvärdet å skogsmarken.

Från skogsmarkens och den växande skogens diskonteringsvärden göras avdrag med belopp, som anses motsvara allmänna kostnader för skogsbruket. Vad som därefter återstår utgör vid taxeringen skogsmarkens värde (*skogsmarksvärdet*) respektive den växande skogens värde (*skogsvärdet*).

Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföras således även ljungmark och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt marken kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturligt betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödning, frösådd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföras myrar (mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas. Sådan marks värde skall medräknas vid värdesättning av fastigheten i övrigt.

För taxeringen skall riket med hänsyn till olikheter i skogens tillväxtförhållanden vara indelat i områden (*tillväxtområden*), som bestämmas i skogsvärderingsinstruktionen.

Inom varje tillväxtområde uppskattas markens produktionsförmåga (*godhetsgrad*). Godhetsgraden bestämmas efter markens beskaffenhet utan hänsyn till den därå växande skogens tillstånd.

Värdesättningen sker med hänsyn till det rotstående virkets nettovärde per kubikmeter (*rotvärdet*) enligt medelprisen å sådant virke under viss tidsperiod, vilken bestämmes i skogsvärderingsinstruktionen. Rotvärdet bestämmes för varje förrådsgrupp med ledning av de pris, som under nämnda tidsperiod på grund av prissättning under perioden i genomsnitt varit å orten gällande.

Den växande skogens diskonteringsvärde erhålles genom att multiplicera virkesförrådet inom varje förrådsgrupp å ifrågavarande taxeringsenhet med det kubikmeterpris, som anses tillkomma virkesförrådet vid uthålligt skogsbruk, och sammanlägga de sålunda funna talen. Kubikmeterpriset i sin tur erhålles genom att multiplicera rotvärdet för vederbörande förrådsgrupp med ett tal (*korrektionsfaktorn*), som för varje tillväxtområde anger förhållandet mellan diskonteringsvärdet och nämnda rotvärde och som framgår av särskild tabell, vilken är fogad vid skogsvärderingsinstruktionen.

Det rotvärde, som skall läggas till grund för beräkning av *skogsmarkens diskonteringsvärde*, bestämmes i skogsvärderingsinstruktionen, och diskonteringsvärdet per hektar skogsmark erhålles genom att multiplicera nämnda rotvärde med det tal, som anger förhållandet mellan skogsmarksvärdet per hektar och samma rotvärde och som finnes upptaget i nämnda vid skogsvärderingsinstruktionen fogade tabell (*markvärdefaktorn*). Det erhållna värdet multipliceras med det för taxeringsenheten utrönta antalet hektar skogsmark.

Från skogens och skogsmarkens diskonteringsvärden skola avdragas tre tiondelar, motsvarande kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. För skyddsskog eller annan därmed jämförlig skog, som på grund av gällande lagstiftning eller rådande svåra naturförhållanden måste skötas i skyddssyfte med anlitande för skogens vård och underhåll av en osedvanligt stor del av avkastningens värde, må avdraget för kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än hälften av diskonteringsvärdena.

Belastas skogsområde av servitut eller liknande rättighet, kan därav för-anledas nedsättning av den växande skogens värde, och skall sådan nedsättning särskilt angivas.

Består en del av en taxeringsenhets skogsområde av skyddsskog eller annan därmed jämförlig skog, skall, därest för denna del av skogsområdet här ovan omnämnt förhöjt kostnadsavdrag skall beräknas, särskild värdesättning för sådan del av taxeringsenheten äga rum.

Särskild förmån å skogsmarken, såsom skogsbete, möjlighet till jakt, byggnad å skogen, i den mån ej densamma bör anses inbegripen i sådant normalt byggnadsbestånd å taxeringsenheten, som inräknas i de för inägorna tillämpade enhetsvärden, servitutsrätt eller dylikt, skall uppskattas för sig med skäligt belopp, och värdet av dylik förmån skall sålunda ej inräknas i skogsmarkens värde. Vid dylik uppskattning skall alltid iakttagas, att uppskattning sker till det värde förmånen har för den taxeringsenhet, varom

fråga är. Om rationellt skogsbruk bedrivs å skogsmarken, må betesvärde åsättas endast så framt betet plägar utnyttjas. Därest å skogsmark, varå rationellt skogsbruk ej bedrivs, bete ej plägar utnyttjas, torde detta i regel visa, att betet för ifrågavarande fastighet har så obetydligt värde, att anledning att särskilt uppskatta detsamma saknas. Skogshärbärgen och andra dylika, oftast mera tillfälliga byggnader åsättas intet särskilt värde, utan anses deras värde ingå i skogsmarkens värde.

Har på grund av förhållande, som angives i punkt 5 här nedan, område, som utgöres av skogsmark och växande skog, helt eller delvis ett sådant mervärde, som i sagda punkt omförmäles, skall området till den del det äger ett dylikt mervärde uppskattas till allmänna saluvärdet. Att därjämte för åsättande av särskilda redovisningsvärden enligt 10 § skogsmarkens avkastningsvärde och den växande skogens värde å dylikt område skola enligt här ovan angivna grunder uppskattas tillsammans med motsvarande värden å övrig skogsmark och växande skog å taxeringsenheten, framgår av anvisningarna till 10 §.

5. Jordbruksfastighet eller — — — här ovan.
6. Om två — — — särskild kommun.
7. Vid uppskattning — — — räntans belopp.

till 22 §.

1. Såsom driftkostnad — — — som driftkostnad.
2. Avdrag medgives — — — nödig bostadsbyggnad.
3. Såsom speciella — — — avdragas (se 20 §).
4. Har skog — — — gällande ingångsvärde.
Med skogs — — — sålunda minskats.
Med ingående — — — av ingångsvärdet.
Vare sig — — — ursprungliga ingångsvärdet.
Är det — — — samma tid.
Om avdrag — — — av skogen.

Exempel å avdrag för minskning av ingående virkesförråd:

A. försäljer från sin fastighet 1 000 kubikmeter skog på rot för en köpeskilling av 8 000 kronor. Vid taxeringen påföljande år visar han, att virkesförrådet å fastigheten före avverkningen utgjorde 4 400 kubikmeter och alltså efter avverkningen 3 400 kubikmeter. Då skogsmarkens areal vid senaste fastighetstaxering utgjorde 80 hektar, därå med hänsyn till markens godhetsgrad och skogens tillstånd den årliga tillväxten kan beräknas till 2 kubikmeter per hektar, är det sannolikt, att nämnda tillväxt utgjort sammanlagt $2 \times 80 = 160$ kubikmeter. Under den tid av 15 år, som A. innehaft fastigheten, har således tillväxten utgjort 2 400 kubikmeter. A. gör vidare sannolikt, att han under samma tid uttagit för husbehov i genomsnitt 40 kubikmeter om året eller tillhopa 600 kubikmeter samt att han för försäljning avverkat 1 200 kubikmeter. Virkestillväxten uppgår således till 600 kubikmeter mer än vad

han tidigare avverkat å fastigheten. Virkesförrådet vid hans förvärv av fastigheten kan alltså antagas hava utgjort $4\ 400 - 600 = 3\ 800$ kubikmeter, vilket är det ingående virkesförrådet. Då efter den under beskattningsåret gjorda försäljningen virkesförrådet utgjort 3 400 kubikmeter, har minskningen i det för honom gällande ingående virkesförrådet utgjort 400 kubikmeter. A. gör vidare genom köpehandling rörande fastigheten troligt, att av den av honom erlagda köpeskillingen å skogen belöpt ett belopp av 11 400 kronor, motsvarande ett pris av 3 kronor per kubikmeter. För minskningen av ingående virkesförrådet med 400 kubikmeter är han således berättigad åtnjuta avdrag med $3 \times 400 = 1\ 200$ kronor. Detta avdrag får åtnjutas även om värdet å det efter avverkningen kvarvarande virkesförrådet icke understiger den av honom för skogen erlagda köpeskillingen.

Det för — — — 10 200 kronor.

Exempel å avdrag för minskning i ingångsvärde:

B. försäljer — — — 10 000 kronor.

Ingångsvärdet har — -- — det ursprungliga.

5. Har växande — — — ingående virkesförrådet);

eller ett belopp motsvarande skogsmarksvärdet enligt den allmänna fastighetstaxering, som avslutats under eller närmast före det kalenderår, varunder fastigheten avyttrats;

eller skogens — — — ovan sägs.

Härvid iakttages — — — valutans belopp.

Exempel:

1) A. inköper ett till skogsbörd dugligt område om 10 hektar, vilket ligger skoglöst, och planterar därå skog. Sedan mer än 10 år förflutit från förvärvet, försäljer han till B. området för en köpeskillning, varav å den växande skogen beräknas belöpa 1 800 kronor. Virkesförrådet uppgår då till 360 kubikmeter. Vid senaste allmänna fastighetstaxering har skogsmarken åsatts ett värde av 75 kronor per hektar. Då i detta fall icke finnes något för A. gällande ingående virkesförråd eller ingångsvärde, är han berättigad till avdrag med $10 \times 75 = 750$ kronor, och det belopp, som skall beskattas, blir följaktligen $1\ 800 - 750 = 1\ 050$ kronor.

Samma skogsmark säljes ånyo 15 år efter B:s förvärv av densamma, när därå finnes 40 kubikmeter virke per hektar eller tillhopa 400 kubikmeter virke. Av den erhållna köpeskillingen belöper å den växande skogen 4 000 kronor. Avdrag har under innehavet av skogen icke medgivits för minskning av ingångsvärde eller för minskning i ingående virkesförråd, vadan det för B. gällande ingångsvärdet är 1 800 kronor och det för honom gällande ingående virkesförrådet utgör 360 kubikmeter. Vid senaste allmänna fastighetstaxering har för fastigheten skogsmarksvärdet fastställts till 70 kronor per hektar. B. är då berättigad att åtnjuta avdrag *antingen* med det för honom gällande ingångsvärdet, 1 800 kronor, *eller* med 10×70 , d. v. s. 700 kro-

nor, eller med vad av den erhållna köpeskillingen belöper å det för honom gällande virkesförrådet, d. v. s. $\frac{360}{400} \times 4\,000 = 3\,600$ kronor. Därest den skattskyldige begär att få åtnjuta avdrag med sistnämnda belopp, skall till beskattning tagas $4\,000 - 3\,600 = 400$ kronor.

2) C. ärver en fastighet, vars skogsvärde enligt senaste taxering utgör 15 000 kronor. Under de närmast följande åren verkställer han avverkningar och får vid taxeringarna åtnjuta avdrag på sådant sätt, att det ingående virkesförrådet, vilket antages hava ursprungligen utgjort 3 000 kubikmeter, anses hava nedgått till 2 000 kubikmeter och skogens ingångsvärde anses hava nedgått till 10 000 kronor. C. försäljer fastigheten efter ytterligare några år, då virkesförrådet stigit till 2 400 kubikmeter, och vid taxering nästföljande år gör han troligt, att av den erhållna köpeskillingen å skogen belöpt ett belopp av 11 000 kronor. C. är då berättigad att åtnjuta avdrag *antingen* med det för honom gällande ingångsvärdet 10 000 kronor, eller med belopp motsvarande skogsmarksvärdet enligt senaste allmänna fastighetstaxering, vilket i förevarande fall antages utgöra 6 000 kronor, eller med $\frac{2\,000}{2\,400} \times 11\,000 = 9\,167$ kronor, vilket belopp utgör vad av den erhållna köpeskillingen belöper å det för C. gällande ingående virkesförrådet. Av de på dessa olika sätt beräknade avdragsbeloppen är avdraget för ingångsvärdet, 10 000 kronor, störst. Därest C. begär avdrag med detta belopp, tages till beskattning $11\,000 - 10\,000 = 1\,000$ kronor. Hade däremot av den erhållna köpeskillingen å skogen belöpt mindre belopp än 10 000 kronor, hade avdrag ej fått ske med högre belopp än det, vilket upptagits såsom intäkt genom skogens försäljning.

6. Hemmavarande barn — — — ortsavdragen (se 48 §).

7. Till avdragsgill — — — försumpning m. m.

Denna lag träder i kraft, såvitt angår 9 § jämte anvisningar, den 1 januari 1945 och, såvitt angår 22 § jämte anvisningar, den 1 januari 1946; dock skall 9 § jämte anvisningar i sin nya lydelse lända till efterrättelse redan före förstnämnda dag såvitt angår 1945 års allmänna fastighetstaxering.

2) Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 58 § 1 mom., 59 § 1 mom., 60 § 2 mom., 62 § 2 mom., 65 §, 66 § 3 mom. och 67 § 3 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

¹ Senaste lydelse av 58 § 1 mom., 59 § 1 mom. och 65 §, se 1943: 855.

58 §.

1 mom. När allmän fastighetstaxering förestår, har domänstyrelsen att i samråd med statens skogsforsöksanstalt och skogsstyrelsen låta på grundval av tillgängliga handlingar eller eljest i mån av behov inhämtade upplysningar för varje län eller i skogligt avseende likartade delar av län sammanställa uppgifter om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga godhetsgrad samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och fördelning på träslag och diameterklasser (förrådsgrupper). Uppgifterna skola avlämnas till länsstyrelsen senast den 15 september året näst före taxeringsåret. Vid uppgifternas avlämnande bör jämväl avgivas yttrande och förslag rörande i olika prisbildningsområden vanligen förekommande sortimentssammansättning för olika förrådsgrupper, bruttopriser för olika sortiment samt rotvärden för de förrådsgrupper, beträffande vilka sådant värde skall fastställas, och i samband därmed reduktionstal för beräkning av verklig virkesmassa på bark i rått tillstånd ävensom i erforderligt avseende uppgift om det material, som legat till grund för nämnda sammanställningar och förslag.

Sedan de i första stycket angivna handlingarna inkommit till länsstyrelsen, har landskamreraren att, med erforderligt biträde av sakkunnig person, på grundval av nämnda och eljest tillgängliga handlingar samt i mån av behov inhämtade upplysningar upprätta förslag till efter länets förhållanden avpassade tabeller för utfinnande av skogsmarkens värde per hektar och den växande skogens värde per kubikmeter vid olika avkastningsförmåga och avsättningsläge (hjälpstabeller) ävensom till de särskilda anvisningar för verkställande av taxering av skogsmark och växande skog, som kunna finnas erforderliga för en riktig tillämpning av de föreskrivna taxeringsgrunderna, såsom om de godhetsgrader å marken, som ifrågakomma för varje kommun inom länet, det virkesförråd, sammanlagt och i medeltal per hektar, som finnes inom länet eller särskild del därav, förrådets fördelning på olika förrådsgrupper samt de rotvärden, som böra tillämpas vid taxeringen, med mera dylikt. Finnes lämpligt upprätta olika hjälpstabeller och anvisningar för skilda delar av länet, må sådant ske.

59 §.

1 mom. Senast den — — — och skog.

Vid sådant sammanträde redogör landskamreraren för priserna vid försäljning av fastigheter inom länet under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering och för de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde, som enligt hans mening kunna dragas av dessa priser, så ock för övriga av honom kända förhållanden av beskaffenhet att inverka på nämnda värde. Därjämte skall landskamreraren framlägga jämlikt 58 § 1 mom. andra stycket upprättat förslag till hjälpstabeller och till särskilda anvisningar för värdering av skogsmark och växande skog ävensom, i den mån så finnes erforderligt, förslag till särskilda anvisningar jämväl i andra hänseenden, såsom angående redovisningen av olika ägoslag, värdesättning av övrig mark och bete å

skogsmark med mera. Avser sammanträdet överläggning angående taxeringen inom allenast viss del av länet, skola redogörelserna och förslagen till tabeller och särskilda anvisningar därefter lämpas.

För sådana — — — för taxeringen.

Till ledning för värdesättning av skogsmark och växande skog skola på grundval av de förslag, som av landskamreraren avgivas, fastställas hjälptabeller ävensom de särskilda anvisningar, som kunna finnas erforderliga.

Länsstyrelsen har — — — förda protokollet.

60 §.

2 mom. Efter det sammanträden enligt 59 § 1 och 2 mom. hållits, har länsstyrelsen att skyndsamt till ordföranden i den beredningsnämnd å landet eller fastighetstaxeringsnämnd i stad, som i varje särskilt fall vederbör, översända dels de i 18 § omförmälda uppgifterna, dels de för nämndens distrikt fastställda hjälptablerna jämte tillhörande anvisningar.

62 §.

2 mom. Vid beredningsnämndens första sammanträde och innan taxeringsarbetet tager sin början, åligger det ordföranden att avgiva noggrann redogörelse ej mindre rörande de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omförmälda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra inom distriktet tillämpas, än även rörande samtliga de köp av jordbruksfastighet inom distriktet, som förekommit under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering, samt de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde i orten, som enligt ordförandens mening kunna dragas av de vid dessa köp tillämpade priser. Finnas inom distriktet fastigheter med skog, bör i redogörelsen tillika lämnas upplysning rörande det virkesförråd, som i medeltal per hektar finnes inom länet eller vederbörlig del därav, och dess fördelning på förekommande förrådsgrupper ävensom rörande innehållet i övrigt i de anvisningar för värdesättning av skogsmark och växande skog, som lämnats vid det ovan omförmälda sammanträdet. Redogörelsen ävensom beredningsnämndens mening härom böra protokollföras.

Härefter åligger — — — i distriktet.

65 §.

Ordförande i — — — i 64 a §;

b) att före fastighetstaxeringsnämndens sammanträde granska de från beredningsnämndernas ordförande enligt 64 § inkomna längderna och övriga handlingar och därvid särskilt undersöka, huru beredningsnämnderna tillämpat de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omförmälda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra komma till användning inom vederbörande beredningsdistrikt, ävensom huru beredningsnämndernas uppskattning av virkesförrådet och dess fördelning på förrådsgrupper överensstämmer med uppgifterna

härom i de vid sistnämnda sammanträde fastställda anvisningarna för värdering av skogsmark och växande skog;

c) att vidtaga — — — och längder.

Ordförande i — — — d) sägs.

66 §.

3 mom. Sedan det — — — för fastigheten.

Nämndens sålunda fattade beslut skola, där de skilja sig från beredningsnämndens förslag, antecknas i fastighetslängderna.

Fastighetslängderna underskrivas — — — och ledamöter.

67 §.

3 mom. Fastighetstaxeringsnämnd i stad företager fastighetstaxeringen i den ordning, som finnes bäst lämpad för vinnande av jämnhet och likformighet mellan taxeringsvärdena i stadens olika delar. Nämnden beslutar, dels med vilket belopp taxeringsvärde skall åsättas varje fastighet och dels, beträffande varje fastighet, för vilken fastighetsskatt skall utgöras, vem som för året skall upptagas såsom skattskyldig för fastigheten. Nämndens sålunda fattade beslut skola antecknas i fastighetslängder, och skola i fråga om dessa längder stadgandena i 62 § 3 mom. hava motsvarande tillämpning. De av nämnden följda grunderna för taxeringen, såvitt angår jordbruksfastighet, skola upptagas i en särskild längd, och skall i fråga om denna längd i tillämpliga delar gälla vad i 62 § 4 mom. sägs.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1944.

3) F ö r s l a g

till

förordning med instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion).

Härigenom förordnas, att vid taxering av fastighet skola jämte de föreskrifter, som meddelas i kommunalskattelagen, tillämpas följande uppskattningsgrunder.

Allmänna värderingsgrunder.

1. Skogsmark med därå växande skog skall — oavsett om avverkningsrätt till skogen upplåtits eller ej — värdesättas med hänsyn till markens produktionsförmåga, det tillstånd, vari skogen faktiskt befinner sig, samt den avkastning, som i följd av dessa omständigheter för framtiden kan uttagas under förutsättning av uthålligt skogsbruk.

Markens produktionsförmåga beräknas med hänsyn till den virkesavkastning, som framdeles kan förväntas från densamma, om den nöjaktigt utnyttjas. Skogens tillstånd uttränes genom uppskattning av befintligt förråd av träd över brösthöjd (*mätbart virkesförråd*) och fördelning av detta förråd å trädslag och diameterklasser (*förrådsgrupper*). De avkastningar i penningar, som beräknas inflyta vid kommande successiv avyttring av skog, diskonteras till nuvärde. Sammanlagda värdet av skogsmarken och den växande skogen är lika med diskonterade nuvärdet av alla framtida avkastningar, såväl dem, som beräknas uppkomma genom successiv avverkning av det befintliga virkesförrådet, som dem, vilka kunna påräknas genom avverkning av framdeles uppväxande skog.

Värderingen verkställes, på sätt nedan i denna instruktion angives, särskilt för skogsmarken och särskilt för den växande skogen. Härvid märkes, att det belopp, som vid diskontering av framtida avkastningar till nuvärde framkommer såsom värde å det befintliga mätbara virkesförrådet, i sig innesluter även den del av skogsmarkens värde, som tillgodogöres genom tillväxten av detta virkesförråd. Såsom värde å skogsmarken redovisas emellertid, vare sig därå finnes mätbart virkesförråd eller ej, det värde som med hänsyn till dess produktionsförmåga skulle tillkomma den, om därå ej finnes något sådant virkesförråd (*skogsmarkens diskonteringsvärde*), medan såsom värde å den växande skogen upptages återstoden av det förut angivna sammanlagda värdet (*den växande skogens diskonteringsvärde*). Sistnämnda värde motsvarar följaktligen det värde, som enligt ovan angiven uppskattningsgrund tillkommer det befintliga mätbara virkesförrådet, med avdrag av så stor del därav som ingår i det redovisade diskonteringsvärdet å skogsmarken.

Från skogsmarkens och den växande skogens diskonteringsvärden göras avdrag med belopp, som anses motsvara allmänna kostnader för skogsbruket. Vad som därefter återstår utgör vid taxeringen skogsmarkens värde (*skogsmarksvärdet*) respektive den växande skogens värde (*skogsvärdet*).

*Begreppet
skogsmark.*

2. Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföres således även ljunghärad och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt marken kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösådd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföras myrar (mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas.

Värdet av sådan mark ävensom, i förekommande fall, av bete å skogsmark skall inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.

*Areal
skogsmark.*

3. Arealen skogsmark beräknas, vad angår statens och andra allmänna skogar, efter därom av domänstyrelsen meddelade eller eljest tillgängliga officiella uppgifter; vad angår enskilda skogar under ordnad hushållning med tillgängliga och tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar efter uppgifter i dessa; samt, vad angår övriga skogar, med ledning av uppgifter från jordregistret, ekonomiska kartverk eller andra offentliga handlingar, så ock efter ingivna deklARATIONER och andra upplysningar, som kunna införskaffas.

Rikets indelning i tillväxtområden.

4. För taxeringen skall riket med hänsyn till olikheter i skogens tillväxtförhållanden vara indelat i sex områden (*tillväxtområden*), omfattande: *område I* Norrbottens län ävensom av Västerbottens län Lycksele, Vilhelmina och Åsele tingslag samt Malå socken; *område II* återstoden av Västerbottens län, Jämtlands län, Västernorrlands län utom Medelpads östra domsaga och Medelpads västra domsaga, och av Kopparbergs län Särna och Idre samt Älvdals tingslag ävensom Transtrands socken; *område III* återstoden av Västernorrlands och återstoden av Kopparbergs län, Gävleborgs län samt av Värmlands län Norra Finnskoga, Dalby, Norra Ny, Södra Finnskoga och Nyskoga socknar; *område IV* återstoden av Värmlands län samt Örebro, Västmanlands och Uppsala län, Stockholms stad och län, Södermanlands och Gotlands län; *område V* Älvsborgs, Göteborgs och Bohus, Skaraborgs, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs och Kalmar län; samt *område VI* Hallands, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län.

Markens godhetsgrad.

5. Inom varje tillväxtområde uppskattas markens produktionsförmåga (*godhetsgrad*), därvid marken betecknas som »medelgod», om den till sin beskaffenhet i stort sett överensstämmer med vad för området genomsnittligt gäller, och eljest benämnes »mycket god» respektive »mindre god», beroende på om dess produktionsförmåga i mera avsevärd grad över- eller understiger den för området gällande genomsnittliga produktionsförmågan. Godhetsgraden bestämmes efter markens beskaffenhet utan hänsyn till den därå växande skogens tillstånd. Den är således icke beroende av att den faktiska produktionen under den närmaste tiden kan beräknas bliva särskilt hög, på grund av att skogen är särskilt väl sluten eller innehåller relativt stor tillgång på moget virke, eller särskilt låg, på grund av att skogen är utglesnad eller utgöres av övervägande ungskog. Godhetsgraden skall vidare bestämmas utan hänsyn till föreliggande möjlighet eller sätt för virkesavkastningens utnyttjande. Vid bedömande av godhetsgraden må vid tidigare taxeringar fastställda siffror för bonitet tjäna till ledning.

Godhetsgraden angives — utom i visst i anvisningarna till kommunalskatte- lagen angivet fall, då skyddsskog eller liknande skog ingår i taxeringsenhet —

som en för hela taxeringsenheten i fråga gällande genomsnittlig beskaffenhet, avvägd med hänsyn till markens i olika delar skiftande producerande förmåga. Finnas för skogen tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar, angivande markens virkesavkastning i dess olika delar eller innehållande andra uppgifter, varav medelgodheten kan bedömas, sker uppskattningen med ledning därav. Saknas sådana handlingar, uppskattas godhetsgraden med ledning av vad som är känt eller kan utrönas om skogsmarken i fråga, jämfört med medelgodheten hos marken å trakten i övrigt.

6. Sedan markens areal och godhetsgrad för den taxeringsenhet, varom fråga är, fastställts, sker en uppskattning av därå befintligt mätbart virkesförråd. Detta uppdelas därvid i särskilda förrådsgrupper på följande sätt. Beträffande barrskogen upptagas såsom särskilda grupper *dels* träd, som vid brösthöjd hålla 25 centimeter i diameter och däröver (barrtimmerskog), *dels* träd, som vid brösthöjd hålla från och med 15 intill 25 centimeter i diameter (massavedskog), *och dels* träd med mindre diameter vid brösthöjd (barrvedskog). Lövskogen upptages i regel som en gemensam grupp. Skulle emellertid å taxeringsenhet inom tillväxtområde V eller VI förekomma bok- eller ekskog eller bådadera i sådan utsträckning att därav erhållet virke med fördel kan användas jämväl till värdefullare sortiment än ved, skall sådan lövskog å taxeringsenheten särskiljas från övrig lövskog och uppdelas å två förrådsgrupper, därav den ena omfattar träd, som vid brösthöjd hålla 20 centimeter och däröver (grov bok- och ekskog), och den andra träd med mindre diameter vid brösthöjd (klen bok- och ekskog). Bok- och ekskog skall därvid med hänsyn till sitt för ifrågakommande taxeringsenhet gällande genomsnittliga tillstånd i avseende å stamform, grenighet m. m. åsättas någon av beteckningarna »bättre», »medelgod» eller »sämre».

*Uppskattning
av virkes-
förråd.*

Det för var och en av ovannämnda förrådsgrupper uppskattade virkesförrådet skall angivas i kubikmeter och avse virke i rått tillstånd, mätt i verklig kubikmassa fast mått på bark (skogskubikmeter), d. v. s. den virkeskvantitet som erhålles, då virket mätes på rot efter noggranna s. k. massatabeller. Från uppskattningen undantagas träd, som äro så förstörda av röta eller eljest att de böra hänföras till s. k. »uppenbara vrak».

7. a) Värdesättningen sker med hänsyn till det rotstående virkets på nedan angivet sätt för varje förrådsgrupp beräknade nettovärde per kubikmeter (*rotvärdet*) enligt medelprisen å sådant virke för åren 1932—1941. Rotvärdet bestämmes beträffande olika avsättningslägen inom visst område med i huvudsak enhetlig prisbildning (prisbildningsområde) för varje förrådsgrupp utom barrvedskogen med hänsyn till samtliga däri ingående sortiment och beräknas med ledning av de pris, som på grund av prissättning nämnda år i genomsnitt varit å orten gällande för sådana sortiment, varav virkesförrådet inom var och en av dessa grupper anses sammansatt. För barrvedskog fastställles intet särskilt rotvärde, utan sker värdesättningen av sådan skog med utgångspunkt från rotvärdet å massavedskog (jfr punkt 8 här nedan).

Rotvärde.

b) För att bestämma rotvärdet per kubikmeter skog å rot för viss förråds-

grupp måste följaktligen fastslås, av vilka sortiment en sådan kubikmeter skall anses vara sammansatt. Till grund för beräkningen av sortimentssammansättningen skall läggas en tänkt aptering. Vid denna sammanfattas de i de olika förrådsgrupperna ingående sortimenten — alla angivna i fast mått på bark — under vissa sortimentsklasser (grovt virke, medelgrovt virke o. s. v.), och det skall vid taxeringen antagas, att varje förrådsgrupp innehåller dylika sortimentsklasser till så stor andel av hela virkesförrådet inom förrådsgruppen som framgår av nedanstående uppställning. Annan uppdelning å sortimentsklasser än den sålunda bestämda må ej vid taxeringen ifrågakomma. Den tänkta apteringen fullföljes vid själva taxeringen med hänsyn till avsättnings- och prisförhållanden genom att fastställa, i vilken utsträckning olika sortiment skola anses ingå i sortimentsklasserna inom varje förrådsgrupp.

Sortimentsklasser inom varje förrådsgrupp.

<i>Förrådsgrupp.</i>	<i>Sortimentsklasser.</i>
barrtimmerskog	grovt virke 75 procent, medelgrovt virke 15 procent och klent virke 5 procent;
massavedskog	grovt virke 20 procent, medelgrovt virke 60 procent och klent virke 15 procent;
grov bok- och ekskog:	
bättre	gagnvirke (timmer eller kubb) 30 procent och vedvirke 65 procent;
medelgod	gagnvirke 20 procent och vedvirke 70 procent;
sämre	gagnvirke 10 procent och vedvirke 80 procent;
klen bok- och ekskog	vedvirke 90 procent;
lövskog (övrig)	gagn- och vedvirke 85 procent.

Den del av virkesförrådet inom varje förrådsgrupp, som ej medräknats här ovan, anses ej kunna tillgodogöras.

I förestående uppställning förstås, såvitt angår barrskog, med grovt virke: sådant virke som beräknas inom bark hålla en toppdiameter av 6 engelska tum och däröver;

medelgrovt virke: sådant virke som beräknas inom bark hålla en toppdiameter av 4 intill 6 engelska tum; samt med

klent virke: sådant virke som beräknas inom bark hålla en toppdiameter av 2 1/2 intill 4 engelska tum.

c) Därest beträffande barrskog svårighet möter att fastställa, vilka sortiment som skola anses ingå i viss sortimentsklass, eller vid prisvariationer inom de olika sortimenten att beräkna medelpris för dessa, må, om så befinnes lämpligt, vid värdeberäkningen viss sortimentsklass anses innefatta endast ett sortiment av viss dimension svarande mot medeldimensionen inom klas-

sen, dock att därvid åtskillnad skall göras mellan tall och gran. Såsom medeldimensioner anses följande dimensioner i engelska mått, nämligen beträffande grovt tallvirke från barrtimmerskog och massavedskog respektive 8 och 6 tums toppdiameter inom bark, beträffande grovt granvirke från samma förrådsgrupper respektive 9 och 7 tums toppdiameter inom bark samt beträffande allt medelgrovt virke från båda dessa förrådsgrupper 5 tums toppdiameter inom bark. Beträffande timmer skall därvid i samtliga fall förutsättas en medellängd av 15 fot.

d) För varje sortiment beräknas virkets nettovärde med ledning av de för ovannämnda tidsperiod gällande genomsnittsprisen i orten. Därvid skola från bruttoprisen avdragas alla direkta avverknings- och transportkostnader, såsom kostnader för huggning, körning, flottning eller annan transport till den plats, för vilken bruttoprisen gälla, direkt arbetsledning, avmätning och intumning, tillfälliga kojbyggnader, vintervägar och lastplatser, skogsaccis och skogsvårdsavgifter samt olycksfalls- och försäkringsavgifter i den mån de äro direkt hänförliga till drivningsarbetet. Vid avdragens beräkning skall hänsyn tagas till utdrivningens större eller mindre svårigheter i fråga om körvägar och flottningsförhållanden m. m. dylikt. Därvid bör dock iakttagas, att nettovärdet skall utgöra ett medelvärde för hela skogen och att kostnaderna sålunda skola vara representativa för skogens genomsnittliga avsättningsförhållanden.

Vid värdeberäkningen skall iakttagas, att kubikmassa, uttryckt i brukliga handelsmått, t. ex. toppmått massa inom bark för timmer, löst mått för brännved etc., måste omräknas till verklig kubikmassa fast mått på bark. Värdet skall för varje sortiment utrönas för vart och ett av de år, som skola läggas till grund för beräkningen, samt medeltal för dessa värden uträknas. De såsom resultat av beräkningen erhållna värdena skola angivas såsom medelnettovärden för samtliga år inom den bestämda tidsperioden för varje sortiment, gällande kubikmeter fast mått å bark.

Vid beräkning av rotvärdet för barrtimmerskog och massavedskog bör, därest med hänsyn till prisskillnader för virke av tall och gran så erfordras, beräkningen utföras så, att därvid uträknas särskilt värde under förutsättning att gruppen bestode av enbart tall och särskilt värde under förutsättning att den bestode av enbart gran, varefter rotvärdet i det föreliggande fallet bestämmes med hänsyn till proportionen mellan i gruppen ingående kvantiteter av de olika trädslagen.

Med utgångspunkt från ovannämnda medelnettovärden bestämmes värdet för samtliga sortiment inom vederbörande förrådsgrupp, d. v. s. rotvärdet, enligt det förfaringssätt som framgår av följande exempel avseende ett tänkbart fall för förrådsgruppen barrtimmerskog:

<i>Sortimentsklass.</i>		<i>Sortiment.</i>	
<i>Tall:</i> grovt virke	75 %	Timmer 75 % à 10 kronor per kubikmeter (= värde för virke av 8 tums toppdiameter)	kronor 7: 50
medelgrovt virke	15 %	Sulfatved 15 % à 5 kronor per kubikmeter	» 0: 75
klent virke	5 %	Pannved 5 % à 3 kronor per kubikmeter	» 0: 15
		Sammanlagt per kubikmeter	kronor 8: 40.
<i>Gran:</i> grovt virke	75 %	Timmer 30 % à 9 kronor per kubikmeter	kronor 2: 70
		Sulfitved 45 % à 7 kronor per kubikmeter	» 3: 15
medelgrovt virke	15 %	Sulfitved 15 % à 7 kronor per kubikmeter	» 1: 05
klent virke	5 %	Pannved 5 % à 3 kronor per kubikmeter	» 0: 15
		Sammanlagt per kubikmeter	kronor 7: 05.

Barrtimmerskogen antages bestå av 60 % tallskog samt 40 % granskog, och dess rotvärde per kubikmeter utgör 60 % av 8: 40 = kronor 5: 04

40 % av 7: 05 = kronor 2: 82

eller kronor 7: 86.

Skulle å viss trakt virke, som i exemplet här ovan hänförs till sortimentet pannved, ej vara avsättningsbart, bör i exemplet detta utföras med värdet 0, under vilken förutsättning rotvärdet blir endast 7: 71 kronor.

I förestående exempel har beträffande grovt virke av tall tillämpats den under c) här ovan angivna bestämmelsen.

e) Skulle inom visst län eller del av län den s. k. barkprocenten för rotstående skog av något träslag vara onormalt hög, skall härav betingad avvikelse göras beträffande rotvärdet för den eller de förrådsgrupper, som beröras av förhållandet. Härvid märkes, att vid omräkning av brukliga handelsmått till fast mått å bark hänsyn skall hava tagits till den *kvantitet* virke, som kan utvinnas av ifrågavarande träd, varför det särskilda avdraget skall avse endast det förhållandet att ur ifrågavarande virkesförråd, mätt i kubikmeter fast mått å bark, ej kunna utvinnas lika grova och värdefulla sortiment som erhållas vid normal barkprocent.

Avvikelser som nu sagts i form av avdrag å rotvärdet må även göras, där est inom visst område enligt vad som är allmänt känt bruka förekomma röta eller andra tekniska fel å rotstående skog i anmärkningsvärt stor omfattning, dock endast om det med hänsyn till förhållandena å den särskilda taxeringsenheten finnes befogat. I de särskilda anvisningar, som jämlikt 59 § taxeringsförordningen skola fastställas för län eller del av län, skola meddelas närmare bestämmelser om i vad mån dylika avdrag må verkställas samt om deras beräkning. Vid medgivande av avdrag på grund av tek-

niska fel för viss taxeringsenhet bör iakttagas, dels att s. k. uppenbara vrak ej medräknats i virkesförrådet, dels att den tänkta aptering av barrskog, på vilken de ovan angivna procentsatserna för virkesförrådets uppdelning å sortimentsklasser grundas, inbegriper visst avdrag för dylika fel, samt att motsvarande kvantitet virke antingen i stället medtagits i lägre sortimentsklass eller betraktats såsom i skogen kvarlämnat. I motsvarande mån må alltså ej särskilt avdrag på grund av tekniska fel medgivas. När avdrag som nu sagts beviljas, skola skälen därför angivas, och skall grunden för beräkningen för varje berörd förrådsgrupp antecknas i taxeringslängden.

f) De i en förrådsgrupp ingående sortimenten kunna i regel antagas vara desamma för alla taxeringsenheter inom visst prisbildningsområde, och sammansättningen varierar då i stort sett endast för barrskogen på grund av olika förekomst av tall och gran. Då därjämte hänsyn till variationer i avverknings- och transportkostnader kan tagas genom fördelning av taxeringsenheterna på ett fåtal omkostnadsklasser samt ovannämnda avdrag för särskilt hög barkprocent eller tekniska fel vanligen äro tillämpliga för större områden, kunna rotvärden, avsedda att tillämpas i de allra flesta fall, uträknas centralt för län eller del av län. Därest emellertid i viss förrådsgrupp å taxeringsenhet ingå träd, därav med fördel kunna utvinnas sortiment med särskilt höga pris (specialsortiment), bör dock därav betingad förhöjning av rotvärdet ske.

8. Uppskattning sker som i punkt 1 sägs särskilt av den växande skogen och särskilt av skogsmarken.

Diskonteringsvärde.

Den växande skogens diskonteringsvärde erhålles genom att multiplicera virkesförrådet inom varje förrådsgrupp å ifrågavarande taxeringsenhet med det kubikmeterpris, som anses tillkomma virkesförrådet vid uthålligt skogsbruk, och sammanlägga de sålunda funna talen. Nämnda kubikmeterpris i sin tur erhålles genom att multiplicera det i punkt 7 angivna rotvärdet för vederbörande förrådsgrupp (beträffande barrvedskogen rotvärdet för massavedskogen) med ett tal (*korrektionsfaktorn*), som för varje tillväxtområde anger förhållandet mellan diskonteringsvärdet och nämnda rotvärde och som framgår av härvid fogade tabell A.

Förhållandet mellan diskonteringsvärdet och rotvärdet (korrektionsfaktorn) bestämmes av a) den förräntningsprocent, med vilken anses böra räknas för ifrågavarande taxering, b) massatillväxten, c) såvitt angår barrskog samt ek- och bokskog kvalitetstillväxten, så ock d) den ordning, i vilken virkesförrådet antages bliva avverkat.

Vid taxeringen skall räknas med en räntefot av tre och tre fjärdedels procent. I tabell A förutsättes förräntning efter denna räntefot.

Massatillväxten har för varje tillväxtområde och godhetsgrad å marken fastställts på grundval av uppgifter från riksskogstaxeringen, och hänsyn därtill har tagits vid utarbetande av tabell A. Markens godhetsgrad fastställles vid taxeringen på sätt framgår av punkt 5 här ovan och beaktas på sätt framgår av tabell A.

Kvalitetstillväxten för barrskog samt för bok- och ekskog kommer vid

taxeringen till uttryck i relationen mellan i förra fallet barrtimmerskogens och massavedskogens och i senare fallet grovskogens och klenskogens rotvärden beträffande ifrågavarande prisbildningsområde och avsättningsläge och kan följaktligen vid taxeringen fastslås med utgångspunkt från dessa rotvärden. I tabell A kan korrektionsfaktorn utläsas med hänsyn till olika sådana prisrelationer, och skall vid tabellens användning iakttagas, att det i varje fall för visst avsättningsläge inom prisbildningsområdet uträknade talet för prisrelationen avjämnas till i tabellen förekommande närmaste relationstal.

Den ordning, i vilken virkesförrådet skall antagas bliva avverkat, har för varje tillväxtområde blivit fastställd på grundval av uppgifter från riksskogstaxeringen rörande virkesförrådets sammansättning m. m., och hänsyn därtill har tagits vid utarbetande av tabell A.

Vid fastställande av *skogsmarkens* diskonteringsvärde förutsattes, att det virkesförråd, som kommer att uppväxa å marken, om å densamma ännu ej finnes mätbart virkesförråd, kommer att tillväxa på det sätt och avverkas i den ordning, som ovan antagits beträffande den växande skogen. Det rotvärde, som skall läggas till grund för beräkning av skogsmarkens diskonteringsvärde, är, oavsett beskaffenheten av den befintliga skogen samt även om marken är kal, rotvärdet i orten för förrådsgruppen massavedskog med den för vederbörande tillväxtområde och godhetsgrad å marken genomsnittliga sammansättningen av tall och gran, och diskonteringsvärdet per hektar skogsmark erhålles genom att multiplicera nämnda rotvärde med det tal i tabell A, som för viss godhetsgrad och viss relation mellan detta rotvärde samt rotvärdet å timmerskog av samma sammansättning anger förhållandet mellan skogsmarksvärdet per hektar och ifrågavarande rotvärde (*markvärdefaktorn*). Det erhållna värdet multipliceras med det för taxeringsenheten utränta antalet hektar skogsmark.

Därest så finnes påkallat, skola för del av visst tillväxtområde, beläget intill gränsen av annat tillväxtområde och av den omfattning, som bestämmes i de jämlikt 59 § taxeringsförordningen fastställda anvisningarna, i stället för de korrektionsfaktorer och de markvärdefaktorer, som angivas i tabell A för viss godhetsgrad och viss prisrelation, tillämpas de faktorer, som utgöra medeltal mellan motsvarande faktorer inom ifrågavarande tillväxtområde och de för samma godhetsgrad och prisrelation gällande faktorerna i det angränsande tillväxtområdet.

Avdrag för
allmänna
kostnader.

9. Från skogens och skogsmarkens diskonteringsvärden skola avdragas trediondelar, motsvarande kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. För skyddsskog eller annan därmed jämförlig skog, som på grund av gällande lagstiftning eller rådande svåra naturförhållanden måste skötas i skyddssyfte med anlitan för skogens vård och underhåll av en osedvanligt stor del av avkastningens värde, må avdraget för kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än hälften av diskonteringsvärdena. Inom vilket område sådan höjning får ske skall angivas i de jämlikt 59 § taxeringsförordningen för län eller del av län fastställda anvisningarna.

10. Det värde som återstår, sedan från skogsmarkens diskonteringsvärde (punkt 8) avdragits belopp motsvarande allmänna kostnader (punkt 9), redovisas såsom *skogsmarksvärde*. *Skogsmarksvärde och skogsvärde.*

Det värde som återstår, sedan från den växande skogens diskonteringsvärde (punkt 8) avdragits belopp motsvarande allmänna kostnader (punkt 9), redovisas såsom *skogsvärde*.

11. Det förutsättes, att i de anvisningar till ledning för taxeringen, som avses i 59 § taxeringsförordningen, skola meddelas uppgifter särskilt i följande avseenden: *Det praktiska förfarandet.*

de godhetsgrader, som ifrågakomma för varje kommun inom länet,

de rotvärden, som böra tillämpas vid taxeringen, redovisade för särskilda prusbildningsområden samt bestämda för olika omkostnadsklasser (avsättningslägen) och förrådsgrupper, med angivande av grunden för beräkningen, så ock motsvarande kubikmeterpris som skola tillämpas vid uthålligt skogsbruk efter avdrag för allmänna kostnader (skogsvärde per kubikmeter),

de områden inom länet, för vilka skola tillämpas särskilda uppskattningsgrunder med hänsyn till onormalt hög barkprocent eller onormal förekomst av tekniska fel, med angivande av de särskilda rotvärden, som i sådana fall ifrågakomma,

de delar av länet, beträffande vilka på grund av belägenhet vid gräns mellan olika tillväxtområden skola tillämpas medeltal av korrektionsfaktorerna för dessa områden, samt

de områden inom länet, för vilka må ifrågakomma avdrag efter andra grunder än de normalt gällande för allmänna kostnader, med angivande av grunderna i dylika fall för avdragens beräkning.

Till underlättande av värdeberäkningen skola de jämlikt 59 § taxeringsförordningen för län eller del av län fastställda hjälptablerna vara så uppställda, att därur för vanligen förekommande fall direkt kunna utfinnas skogsvärde per kubikmeter samt skogsmarksvärde per hektar, varjämte i dessa tabeller böra finnas anvisningar för beräkning av dylika värden även i andra fall, såsom då särskild reduktion av värdet skall ske på grund av hög barkprocent, tekniska fel eller onormalt höga allmänna kostnader för skogsbruket. Exempel på hjälptabell, varom nu talats, utgör härvid fogade *tabell B*.

Sedan vid taxeringstillfället beskattningsnämnd uppskattat virkesförrådet, fördelat på olika förrådsgrupper, och bedömt markens godhetsgrad samt skogens avsättningsläge, erhåller följaktligen nämnden i hjälptabell de kubikmeterpris för växande skog och de värden för hektar skogsmark, som skola tillämpas i varje särskilt fall. Därest endast en mera summarisk uppskattning av virkesförråd m. m. är möjlig, bör en för dylikt fall avsedd särskild hjälptabell (se *tabell C*) vara tillgänglig.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1944 och skall första gången tillämpas i avseende å 1945 års allmänna fastighetstaxering.

Tabell A. Korrektionsfaktorer

Korrektionsfaktorer, utvisande för olika förrädsgrupper förhållandet mellan dis- och massavedskogens (respektive för bok och ek

Tillväxtområde	Markens godhetsgrad	B a r r s k o g															
		vedskog vid prisrelation									massavedskog vid prisrelation						
		1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	1: 0·3	1: 0·2	1: 0·1	1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	1: 0·3	1: 0·2	1: 0·1
I	god	0·59	0·61	0·62	0·58	0·52	0·55	0·60	1·10	0·58	0·61	0·69	0·78	0·90	1·10	1·50	2·80
	medelgod	0·50	0·51	0·52	0·46	0·40	0·38	0·35	0·65	0·54	0·58	0·63	0·70	0·80	0·95	1·30	2·40
	mindre god	0·40	0·41	0·42	0·34	0·28	0·25	0·22	0·35	0·48	0·51	0·55	0·60	0·68	0·78	1·00	1·80
II	god	0·62	0·64	0·66	0·63	0·60	0·65	0·75	1·40	0·65	0·70	0·77	0·87	1·02	1·28	1·65	3·20
	medelgod	0·54	0·56	0·58	0·52	0·47	0·48	0·50	0·90	0·62	0·67	0·73	0·81	0·93	1·10	1·45	2·70
	mindre god	0·45	0·46	0·47	0·40	0·33	0·31	0·28	0·50	0·57	0·61	0·66	0·71	0·81	0·93	1·20	2·20
III	god	0·68	0·71	0·77	0·76	0·80	0·90	1·10	2·00	0·70	0·76	0·84	0·97	1·15	1·45	2·05	3·90
	medelgod	0·60	0·61	0·64	0·59	0·56	0·58	0·65	1·20	0·68	0·73	0·81	0·91	1·05	1·26	1·70	3·10
	mindre god	0·48	0·49	0·50	0·44	0·38	0·36	0·33	0·60	0·65	0·69	0·75	0·82	0·92	1·08	1·40	2·50
IV	god	0·91	0·97	1·05	1·18	1·24				0·81	0·90	1·01	1·17	1·41			
	medelgod	0·79	0·83	0·88	0·92	0·96				0·79	0·86	0·97	1·11	1·32			
	mindre god	0·66	0·69	0·72	0·68	0·68				0·74	0·81	0·90	1·02	1·18			
V	god	1·21	1·33	1·48	1·67	1·95				0·85	0·95	1·11	1·32	1·64			
	medelgod	1·13	1·23	1·37	1·53	1·75				0·83	0·93	1·08	1·28	1·57			
	mindre god	0·98	1·06	1·16	1·26	1·38				0·79	0·88	1·00	1·18	1·43			
VI	god	1·26	1·38	1·54	1·73	2·00				0·86	0·96	1·12	1·33	1·67			
	medelgod	1·15	1·26	1·40	1·57	1·75				0·84	0·94	1·09	1·29	1·59			
	mindre god	1·00	1·08	1·18	1·29	1·42				0·80	0·89	1·01	1·19	1·44			

Markvärdefaktorer, utvisande markvärde per hektar i förhållande till rot-

Tillväxtområde	Markens godhetsgrad	Markens normala avkastningsförmåga (bonitet)	Markvärdefaktor vid prisrelation								En kubikmeter massavedskog skall anses innehålla tall och gran i nedanstående proportion	
			1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	1: 0·3	1: 0·2	1: 0·1	tall	gran
			I	god	2·25—	6	6	6	6	5	5	6
medelgod	1·50—2·00	3		3	3	3	2	2	2	4	0·5	0·5
mindre god	—1·25	1		1	1	1	1	1	1	1	0·4	0·6
II	god	2·50—	9	10	10	9	8	8	9	15	0·4	0·6
	medelgod	1·75—2·25	5	6	6	5	4	4	4	7	0·4	0·6
	mindre god	—1·50	2	2	2	2	1	1	1	2	0·4	0·6
III	god	3·00—	19	20	21	21	21	25	35	50	0·4	0·6
	medelgod	2·00—2·75	12	12	13	11	10	10	12	20	0·5	0·5
	mindre god	—1·75	5	5	5	5	4	3	3	6	0·6	0·4

och markvärdefaktorer.

konteringsvärde och rotvärde vid nedanstående relation mellan timmerskogens grovskogens och klenskogens) rotvärden (prisrelation).

B a r r s k o g								L ö v s k o g										annan lövskog	
timmerskog vid prisrelation								b o k o c h e k											
								klenskog vid prisrelation					grovskog vid prisrelation						
1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	1: 0·3	1: 0·2	1: 0·1	1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4		
0·55	0·57	0·59	0·62	0·64	0·66	0·68	0·70												} 0·70
0·53	0·55	0·57	0·59	0·61	0·62	0·64	0·66												
0·51	0·52	0·54	0·56	0·58	0·60	0·61	0·63												
0·66	0·68	0·71	0·73	0·75	0·77	0·79	0·81												} 0·76
0·63	0·65	0·67	0·69	0·71	0·73	0·75	0·77												
0·59	0·61	0·62	0·64	0·65	0·67	0·68	0·70												
0·74	0·77	0·80	0·83	0·86	0·89	0·92	0·94												} 0·81
0·72	0·74	0·76	0·78	0·81	0·83	0·85	0·87												
0·67	0·69	0·71	0·72	0·74	0·75	0·76	0·77												
0·79	0·83	0·88	0·92	0·96															} 0·83
0·78	0·81	0·85	0·89	0·93															
0·74	0·76	0·79	0·82	0·85															
0·80	0·84	0·89	0·93	0·97															} 0·88
0·79	0·82	0·86	0·90	0·94	0·88	0·97	1·10	1·28	1·54	0·64	0·67	0·71	0·74	0·78					
0·76	0·79	0·82	0·85	0·88															
0·81	0·85	0·90	0·94	0·98															} 0·88
0·80	0·83	0·87	0·91	0·96	0·88	0·97	1·10	1·28	1·54	0·64	0·67	0·71	0·74	0·78					
0·76	0·80	0·83	0·86	0·89															

värdet å en kubikmeter massavedskog av angiven trädslagssammansättning.

Tillväxtområde	Markens godhetsgrad	Markens normala avkastningsförmåga (bonitet)	Markvärdefaktor vid prisrelation					En kubikmeter massavedskog skall anses innehålla tall och gran i nedanstående proportion	
			1: 0·8	1: 0·7	1: 0·6	1: 0·5	1: 0·4	tall	gran
IV	god	3·50—	37	40	43	46	49	0·4	0·6
	medelgod	2·25—3·25	26	27	28	29	29	0·5	0·5
	mindre god	—2·00	12	12	13	12	11	0·6	0·4
V	god	3·75—	50	55	65	75	85	0·5	0·5
	medelgod	2·75—3·50	40	44	48	52	60	0·6	0·4
	mindre god	—2·50	27	29	31	33	36	0·7	0·3
VI	god	4·25—	60	70	80	90	100	0·3	0·7
	medelgod	3·00—4·00	42	47	52	57	65	0·5	0·5
	mindre god	—2·75	28	30	32	35	38	0·7	0·3

Tabell B. Exempel på uppställning av hjälptabell.

Hjälptabell nr 1 för beräkning av markvärde per hektar samt skogsvärde per kubikmeter för varje förrådsgrupp.

Avsedd att användas därest uppdelning av virkesförrådet på förrådsgrupper äger rum.

Tillväxtområde: III.

Prisbildningsområde: Avsättning till bilväg inom N. N. län.

Län: N. N.

Barkprocent: Normal. Omkostnadsavdrag: 30 procent.

Omkostnads- klass	Markens godhets- grad	Mark- värde per hektar kronor	Förrådsgrupp	Skogsvärde per kubikmeter, kronor					lövskog (annan)
				barrskog vid angiven kubikmasse- procent gran för respektive förråds- grupp					
				0 % (rentall- skog)	25 %	50 %	75 %	100 % (ren gran- skog)	
1 (släpkörning till bilväg, normal terräng)	god	77	barrtimmerskog	4·48	4·33	4·18	4·03	3·88	1·98
			massavedskog	2·94	2·94	2·94	2·94	2·94	
			barrvedskog	2·70	2·74	2·78	2·82	2·86	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	medelgod	46	barrtimmerskog	4·26	4·14	4·02	3·90	3·78	
			massavedskog	2·84	2·84	2·85	2·85	2·86	
			barrvedskog	2·24	2·31	2·38	2·45	2·52	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	mindre god	19	barrtimmerskog	3·98	3·87	3·75	3·63	3·52	
massavedskog			2·62	2·65	2·68	2·70	2·73		
barrvedskog			1·75	1·82	1·89	1·95	2·02		
lövskog			—	—	—	—	—		
2 (3 vändors väg, 2 å 3 kilometer till bilväg, normal terräng)	god	73	barrtimmerskog	4·26	4·11	3·97	3·82	3·68	1·76
			massavedskog	2·70	2·71	2·72	2·73	2·74	
			barrvedskog	2·48	2·53	2·57	2·62	2·67	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	medelgod	43	barrtimmerskog	4·04	3·92	3·81	3·70	3·58	
			massavedskog	2·61	2·62	2·64	2·66	2·67	
			barrvedskog	2·06	2·13	2·21	2·28	2·35	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	mindre god	17	barrtimmerskog	3·78	3·67	3·56	3·44	3·33	
massavedskog			2·42	2·45	2·49	2·52	2·55		
barrvedskog			1·61	1·68	1·75	1·81	1·88		
lövskog			—	—	—	—	—		
3 (2 vändors väg, 5 å 6 kilometer till bilväg, normal terräng)	god	66	barrtimmerskog	3·98	3·84	3·70	3·56	3·42	1·47
			massavedskog	2·41	2·43	2·46	2·48	2·50	
			barrvedskog	2·21	2·26	2·32	2·38	2·43	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	medelgod	39	barrtimmerskog	3·78	3·67	3·56	3·44	3·33	
			massavedskog	2·32	2·35	2·38	2·40	2·43	
			barrvedskog	1·84	1·91	1·99	2·07	2·14	
			lövskog	—	—	—	—	—	
	mindre god	16	barrtimmerskog	3·53	3·42	3·32	3·21	3·10	
massavedskog			2·15	2·19	2·24	2·28	2·32		
barrvedskog			1·43	1·50	1·57	1·64	1·71		
lövskog			—	—	—	—	—		

Tabell C. Exempel på uppställning av hjälptabell.

Hjälptabell nr 2 för beräkning av markvärde per hektar samt skogsvärde per kubikmeter för barrskog och lövskog.

Avsedd att användas därest endast summarisk uppskattning av virkesförrådet äger rum.

Tillväxtområde: III.

Prisbildningsområde: Avsättning till bilväg inom N. N. län.

Län: N. N.

Barkprocent: Normal. Omkostnadsavdrag: 30 procent.

Omkostnads-klass	Markens god-hetsgrad	Mark-värde per hektar kronor	Skogsvärde per kubikmeter, kronor för							lövskog (annan)
			barrskog, vars kubikmassa utgöres av							
			timmer-skog, procent	granskog, procent					100 (ren gran-skog)	
				0 (ren tall-skog)	25	50	75	100		
1	god	77	0	2·83	2·85	2·87	2·89	2·90	1·98	
			10	3·00	3·00	3·01	3·01	3·00		
			20	3·16	3·16	3·15	3·13	3·10		
			30	3·33	3·32	3·28	3·25	3·20		
			40	3·50	3·47	3·42	3·37	3·30		
			50	3·66	3·63	3·56	3·49	3·39		
			60	3·83	3·78	3·70	3·61	3·49		
	medelgod	46	70	3·99	3·94	3·84	3·73	3·59	1·98	
			0	2·57	2·61	2·64	2·68	2·71		
			10	2·74	2·77	2·79	2·81	2·82		
			20	2·91	2·93	2·93	2·94	2·92		
			30	3·09	3·09	3·08	3·07	3·03		
			40	3·26	3·25	3·22	3·20	3·14		
			50	3·43	3·41	3·37	3·32	3·25		
	mindre god	19	60	3·60	3·57	3·51	3·45	3·36	1·98	
			70	3·77	3·74	3·66	3·58	3·47		
			0	2·23	2·28	2·33	2·38	2·41		
			10	2·41	2·45	2·48	2·51	2·52		
			20	2·59	2·62	2·63	2·64	2·64		
			30	2·77	2·78	2·78	2·78	2·75		
			40	2·95	2·95	2·93	2·91	2·87		
2	god	73	50	3·13	3·12	3·08	3·05	2·98	1·76	
			60	3·31	3·28	3·24	3·18	3·10		
			70	3·48	3·45	3·39	3·32	3·21		
			0	2·60	2·63	2·66	2·68	2·71		
			10	2·77	2·79	2·80	2·80	2·81		
			20	2·94	2·94	2·93	2·92	2·90		
			30	3·10	3·10	3·07	3·04	3·00		
medelgod	43	40	3·27	3·25	3·21	3·16	3·10	1·76		
		50	3·44	3·41	3·35	3·28	3·20			
		60	3·60	3·56	3·48	3·40	3·29			
		70	3·77	3·72	3·62	3·52	3·39			
		0	2·36	2·41	2·45	2·49	2·53			
		10	2·53	2·57	2·59	2·62	2·63			
		20	2·70	2·73	2·74	2·75	2·74			
			30	2·87	2·89	2·88	2·87	2·85		
			40	3·04	3·05	3·02	3·00	2·95		
			50	3·22	3·20	3·17	3·13	3·06		
			60	3·39	3·36	3·31	3·25	3·17		
			70	3·56	3·52	3·45	3·38	3·28		

Om-kost-nads-klass	Markens god-hetsgrad	Mark-värde per hektar kronor	Skogsvärde per kubikmeter, kronor för							lövskog (annan)
			barrskog, vars kubikmassa utgöres av							
			timmer-skog, procent	granskog, procent				100 (ren granskog)		
				0 (ren tall-skog)	25	50	75			
	mindre god	17	0	2·06	2·11	2·16	2·21	2·25	1·76	
			10	2·23	2·28	2·31	2·34	2·36		
			20	2·41	2·44	2·46	2·47	2·47		
			30	2·58	2·60	2·60	2·60	2·58		
			40	2·76	2·77	2·75	2·74	2·69		
			50	2·94	2·93	2·90	2·87	2·81		
			60	3·11	3·09	3·05	3·00	2·92		
			70	3·29	3·26	3·19	3·13	3·03		
3	god	66	0	2·32	2·37	2·40	2·44	2·47	1·47	
			10	2·49	2·52	2·54	2·56	2·56		
			20	2·65	2·67	2·67	2·68	2·66		
			30	2·82	2·83	2·81	2·80	2·76		
			40	2·99	2·98	2·95	2·91	2·85		
			50	3·16	3·14	3·08	3·03	2·95		
			60	3·32	3·29	3·22	3·15	3·04		
			70	3·49	3·45	3·36	3·27	3·14		
	medelgod	39	0	2·10	2·16	2·21	2·26	2·30	1·47	
			10	2·27	2·32	2·35	2·39	2·40		
			20	2·44	2·48	2·49	2·51	2·51		
			30	2·61	2·63	2·63	2·64	2·61		
			40	2·78	2·79	2·77	2·76	2·72		
			50	2·95	2·95	2·91	2·88	2·82		
			60	3·12	3·10	3·06	3·01	2·93		
			70	3·29	3·26	3·20	3·13	3·03		
	mindre god	16	0	1·83	1·89	1·94	2·00	2·05	1·47	
			10	2·00	2·05	2·09	2·13	2·15		
			20	2·17	2·21	2·23	2·26	2·26		
			30	2·35	2·37	2·38	2·39	2·37		
			40	2·52	2·54	2·52	2·51	2·48		
			50	2·70	2·70	2·67	2·64	2·59		
			60	2·87	2·86	2·81	2·77	2·70		
			70	3·04	3·02	2·96	2·90	2·80		

Föreslående hjälptabell är grundad på nedan angivna förutsättningar beträffande 1. timmerskogsprocenten och 2. granskogsprocenten. Därast i förekommande fall väsentlig avvikelse från dessa förutsättningar föreligger, bör ej denna hjälptabell användas utan bör förfaras på sätt som förut-sättes i hjälptabell 1.

1. Vid angiven kubikmasseprocent timmer-skog anses övrig del av barrskogens kubikmassa fördela sig på massavedskog och vedskog sålunda:

Timmerskog, procent	Procentfördelning av övrig barrskog	
	massavedskog	vedskog
0	55	45
10	50	40
20	45	35
30	40	30
40	35	25
50	30	20
60	25	15
70	20	10

2. Vid angiven kubikmasseprocent granskog för hela barrskogsförrådet anses granprocenten för timmerskog och massavedskog utgöra

Hela barr-skogsförrådet, procent	Procent granskog för	
	timmerskog	massav kog
0	0	
25	15	
50	40	55
75	65	
100	100	100

Till utskottets behandling ha överlämnats de i anledning av propositionen väckta likalydande motionerna nr 320 i första kammaren av herrar *Gustav Emil Andersson* och friherre *De Geer* samt nr 516 i andra kammaren av herr *Jonsson* i Skedsbygd m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta att nu gällande grunder för åsättande av taxeringsvärde å fastighets skogstillgång skola gälla vid 1945 års allmänna fastighetstaxering och att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts ifrågakommande proposition nr 240».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 516.

Enligt 12 § 1 mom. kommunalskattelagen och 2 § 1 mom. taxeringsförordningen skulle allmän fastighetstaxering ha ägt rum år 1943. Emellertid har genom förordningar den 19 december 1941 (nr 945) och den 5 mars 1943 (nr 81) den allmänna fastighetstaxeringen uppskjutits, och har genom den senare förordningen stadgats, att den i stället skall äga rum år 1945. Om ej förordnande om ytterligare uppskov meddelas, skall följaktligen arbetet med taxeringen påbörjas i höst. I så fall torde dessförinnan böra utfärdas ny förordning med instruktion rörande värdering av skogsmark och växande skog, varjämte vissa ändringar i taxeringsförordningen böra vidtagas.

Vad angår frågan, huruvida ytterligare uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen borde meddelas, har *departementschefen* i den nu föreliggande propositionen erinrat om att han i propositionen nr 20 till 1943 års riksdag angående uppskov med den allmänna fastighetstaxeringen uttalat, att vidare uppskov icke torde böra ifrågakomma med hänsyn till de särskilda svårigheter och olägenheter, som ett alltför långt uppskov med nödvändighet medförde. I anslutning därtill har departementschefen förklarat sig fortfarande hysa denna åsikt. Endast om synnerligen starka skäl skulle tala för ett ytterligare uppskov torde ett sådant böra ifrågakomma, men detta syntes icke vara fallet. Departementschefen har därför förordnat, att nästa allmänna fastighetstaxering skulle äga rum år 1945.

Departementschefen har vidare framhållit, att den närmast efter år 1945 följande allmänna fastighetstaxeringen komme att äga rum år 1948, därest ej annorlunda bleve beslutat. Huruvida denna taxering skulle företagas sistnämnda år eller vid någon annan tidpunkt, torde emellertid enligt departementschefens mening ej böra bestämmas nu, utan därmed borde anstå, tills bättre möjligheter att bedöma konjunkturutvecklingen under de närmaste åren förelåge.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 mars 1940 hemställde kommunalskatteberedningen — under åberopande av bl. a. vissa uttalanden under förarbetena till 1938 års allmänna fastighetstaxering om svagheter i de nuvarande grunderna för värdering av skogsmark och därå växande skog, särskilt avseende reglerna om relativa skogstillgångens bestämmande (se prop. 281/1937 s. 38

och 85) — att undersökning måtte verkställas för att utröna, huruvida icke en förbättring i taxeringsresultatet skulle kunna vinnas genom jämkning i eller bättre utformning av nämnda grunder. Sedan i anledning härav domänstyrelsen den 12 april 1940 anbefallts att verkställa dylik undersökning samt att inkomma med redogörelse därför inom sådan tid, att resultaten av undersökningen kunde tillgodogöras vid nästkommande allmänna fastighetstaxering, inkom styrelsen med en den 30 juni 1941 dagtecknad skrivelse jämte därvid fogade förslag till vissa ändringar i kommunalskattelagen samt till ny skogsvärderingsinstruktion (SOU 1941: 23).

Senare anbefalldes domänstyrelsen genom Kungl. Maj:ts brev den 19 september 1941 att i en kommun inom vartdera av Kalmar, Kristianstads, Gävleborgs och Västerbottens län verkställa provtaxering av fastigheter enligt de av domänstyrelsen föreslagna grunderna. Efter slutförande av detta uppdrag överlämnade domänstyrelsen en den 18 februari 1942 dagtecknad redogörelse för sålunda utförd provtaxering inom Mörlunda socken i Kalmar län, Riseberga socken i Kristianstads län, Valbo socken i Gävleborgs län samt Burträsk socken i Västerbottens län.

Övannämnda förslag och redogörelse för provtaxering ha remitterats till åtskilliga myndigheter och sammanslutningar. I anledning härav ha yttranden avgivits av *skogsstyrelsen*, som jämväl inkommit med yttranden från *samtliga skogsvårdsstyrelser*, av *överståthållarämbetet* och *samtliga länsstyrelser*, *kommunalskatteberedningen*, *1937 års riksskogstaxeringsnämnd*, *kammarrätten*, *egnahemsstyrelsen*, *svenska landstingsförbundet*, *svenska landskommunernas förbund*, *Sveriges skogsägareförbund* — gemensamt med *svenska trävaruexport-*, *svenska cellulosa-*, *svenska trämasse-* och *svenska pappersbruksföreningarna* — *skogssällskapet*, *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund*, *Sveriges häradsallmänningsförbund* ävensom *Smålands och Blekinge handelskammare*, *Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare* samt *handelskammaren i Gävle*. *Styrelsen för skogshögskolan* och *statens skogsförsöksanstalt*, som jämväl erhållit förslaget och redogörelsen för provtaxeringen på remiss, ha överlämnat yttranden från chefen för skogsförsöksanstalten, professor *Henrik Petterson* samt professorerna vid skogshögskolan *Thorsten Strejffert* och *Olof Eneroth*. De hörda myndigheterna och sammanslutningarna ha i de flesta fallen antingen yttrat sig efter remissen av redogörelsen för provtaxeringen eller också avgivit förnyade yttranden efter det denna kommit dem tillhanda. Några ha emellertid yttrat sig innan de erhållit tillgång till nämnda redogörelse och därefter ej inkommit med förnyade yttranden.

Därefter har departementschefen låtit inom finansdepartementets skatteberedning ytterligare utreda frågan om taxering av skogsmark och växande skog samt utarbета alternativa förslag till föreskrifter därom, avsedda att tillämpas vid nästkommande allmänna fastighetstaxering, i huvudsaklig anslutning dels till gällande grunder för sådan taxering, dels till domänstyrelsens förslag. Vid denna överarbetning, för vilken departementschefen i vissa avseenden under hand meddelat direktiv, ha såsom särskilt tillkallade sakkunniga

biträtt sekreteraren hos generaldirektören för domänstyrelsen, jägmästaren I. B. N. Sjöström, biträdande jägmästaren M. G. F. Malmgård och överledaren vid riksskogstaxeringen, biträdande jägmästaren A. E. Hagberg. Den verkställda utredningen har sammanfattats i en inom skatteberedningen upprättad, den 29 februari 1944 dagtecknad promemoria med därtill fogade särskilda förslag till ändringar i kommunalskattelagen och till ny skogsvärderingsinstruktion, avsedda dels för tillämpning vid genomförande av de av domänstyrelsen föreslagna grunderna och dels för användning vid bibehållande i princip av de nuvarande bestämmelserna.

Domänstyrelsens förslag till ändrade bestämmelser om värdering av skogsfastighet innebär, att en helt ny metod för sådan värdering skall tillämpas.

Beträffande motiveringen i övrigt för de i den föreliggande propositionen framlagda förslagen får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen:

De olika metoderna för värderingen s. 34—37,

Allmänna normer för taxering av skogsfastighet. Nuvarande taxeringsvärdet s. 37—48,

Markvärdet s. 48—62,

Skogsmarkens bonitering s. 62—70,

Apteringen s. 70—78,

Rotvärdet s. 78—88,

Korrektionsfaktorerna s. 88—100,

Räntefoten s. 101—104,

Allmänna kostnader för skogsbruket s. 104—110,

Uppskattning av virkesförrådet och det praktiska taxeringsarbetet s. 110—147,

Förslag till ändringar i taxeringsförfarandet vid bibehållande av den nuvarande värderingsmetoden s. 147—160,

Förmån av jakt m. m. s. 160—161,

Allmänna omdömen s. 161—175,

Departementschefen s. 175—181, samt

Ändringar i taxeringsförordningen s. 181—189.

I de likalydande motionerna I: 320 och II: 516 har till stöd för de däri framtällda yrkandena anförts bland annat följande. Anledningen till utarbetandet av det i propositionen framlagda förslaget hade angivits vara, att den nuvarande taxeringen av fastighets skogstillgång utvisade ojämna och i allmänhet för låga värden, vilket förhållande ansetts i huvudsak bero på vissa brister i nu gällande regler för taxering av skogsmark och växande skog. Det måste emellertid sägas, att de nuvarande reglerna vore byggda på fullt riktiga grunder. Om taxeringsmyndigheterna å vissa orter icke förstått att rätt tillämpa dessa regler, kunde detta förhållande icke läggas själva författningen till last. Taxeringsutfallet torde dock allteftersom taxeringsnämnderna vunnit större

erfarenhet ha förbättrats och numera med få undantag förete fullt tillfredsställande resultat, om man bortsåg från de skiljaktigheter emellan taxeringsvärden och försäljningspris som uppkommit på grund av penningvärdets fall eller tillfälliga konjunkturstegringar. Det nu föreliggande av domänstyrelsen utarbetade förslaget företedde så betydande praktiska olägenheter vid en omedelbar tillämpning, att detsamma omöjligen nu kunde läggas till grund för taxeringsarbetet. Förutsättningen för att det nya systemet överhuvud taget skulle kunna användas vore att taxeringsmyndigheterna ägde säker kännedom ej blott om skogsfastigheternas verkliga totala virkesförråd utan även om virkesförrådets sammansättning i fråga om trädslag och sortiment i olika dimensionsgrupper samt deras inbördes procentuella storlek i förhållande till den totala virkesmassan. Föreläge icke sådan kännedom om varje fastighetsdel, måste varje försök till tillämpning av detta system med utgångspunkt från ett flertal osäkra faktorer för varje taxeringsenhet ovillkorligen leda till ojämna och oriktiga taxeringsresultat. Vidare komme redan den omständigheten, att taxeringsmyndigheterna tvingades att utan nödig anpassningstid övergå till ett helt nytt system, att medföra betydande svårigheter.

I anledning av förevarande proposition ha *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* och *Jönköpings länsförbund av riksförbundet landsbygdens folk* till utskottet ingivit skrivelser, vari nämnda sammanslutningar avstyrkt tillämpning av de i propositionen framlagda förslagen vid allmän fastighetstaxering år 1945.

Sveriges skogsägareföreningars riksförbund har till en början erinrat om att riksförbundet i sitt yttrande över domänstyrelsens förslag avstyrkt detsamma under den motiveringen, att det nya taxeringsförfarandet icke kunde anses innebära någon förenkling i taxeringsarbetet och att den utförda provtaxeringen ej heller visade något påtagligt bättre resultat än nuvarande metod. Riksförbundet förmenade fortfarande, att så länge man saknade en på direkt inventering baserad kännedom om virkesförrådets storlek och sammansättning på de olika taxeringsenheterna den nya metoden komme att i praktisk tillämpning bliva betydligt svårare än man vore benägen att tro. Speciellt för de små skogsägarna, som icke hade sina skogar inventerade, komme möjligheterna för felaktig bedömning av de olika värderingsfaktorerna att bliva särskilt vanskliga. Den nya metoden syntes därför först böra sättas på ingående praktiska prov. Riksförbundet ville därför såsom sin uppfattning uttala, att de i den förevarande propositionen föreslagna nya värderingsnormerna för skog och skogsmark icke borde tillämpas vid fastighetstaxering år 1945.

Jönköpings länsförbund av riksförbundet landsbygdens folk har uttalat, att tidpunkten för en genomgripande omläggning av taxeringsförfarandet icke syntes förbundet vara lyckligt vald. Prisläget vore onormalt och prisutvecklingen oviss. Taxerings- och skogsvårdsmyndigheterna vore vidare hårt ansträngda genom olika slags krisuppgifter och finge mycket svårt att hinna med allt arbete som krävdes, om ett rättvist resultat skulle kunna nås. Förbundet ansåge därför, att förslaget om fastighetstaxering år 1945 enligt de i propositionen tillämpade principerna borde avslås.

Utskottets yttrande.

Allmän fastighetstaxering skall enligt 12 § 1 mom. kommunalskattelagen och 2 § 1 mom. taxeringsförordningen äga rum vart femte år. Då den senaste allmänna fastighetstaxeringen skedde år 1938, skulle följaktligen sådan taxering ha ägt rum år 1943. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen har emellertid genom förordningar den 19 december 1941 och den 5 mars 1943 den allmänna fastighetstaxeringen uppskjutits, varvid genom den senare förordningen föreskrivits, att fastighetstaxeringen i stället skall äga rum år 1945. I den föreliggande propositionen har departementschefen uttalat, att ett ytterligare uppskov borde ifrågakomma endast om synnerligen starka skäl talade därför, men att detta icke syntes vara fallet. Departementschefen har fördens skull förordat, att nästa allmänna fastighetstaxering skall äga rum år 1945.

I likhet med departementschefen anser utskottet tillräckliga skäl icke förefinnas för ytterligare uppskov med nästa allmänna fastighetstaxering och utskottet tillstyrker således, att denna äger rum år 1945.

De i propositionen framlagda förslagen avse i huvudsak ändrade grunder för värdering av skogsmark och växande skog. Utskottet får härvid erinra om att enligt gällande värderingsgrunder fastighets taxeringsvärde i regel skall bestämmas till det belopp, som anses utgöra fastighetens värde efter ortens pris, d. v. s. det allmänna saluvärdet. Denna regel gäller emellertid icke beträffande skogsmark och växande skog. Härom stadgas i 9 § andra stycket kommunalskattelagen enligt den nuvarande lydelsen av detta författningsrum, att »område, som utgöres av skogsmark och växande skog, skall upptagas till det värde, det kan anses äga vid ett efter rationella grunder bedrivet skogsbruk». De närmare föreskrifterna angående värderingen av skogsmark och växande skog finnas i anvisningarna till 9 § punkt 4 och i en särskild skogsvärderingsinstruktion.

De nuvarande reglerna för taxering av skogsmark och växande skog, vilka i väsentligen oförändrad form varit gällande från och med den allmänna fastighetstaxeringen år 1922, avse att fastställa avkastningsvärdet vid uthålligt och efter rationella grunder bedrivet skogsbruk. Enligt dessa regler uppskattas värdet av den årliga virkesavkastningen från marken vid normal skogstillgång, varefter detta värde kapitaliseras efter viss procentsats (vid 1922 års fastighetstaxering efter 6 procent, vid 1928 och 1933 års efter 5 procent och vid 1938 års efter 4 procent). Det antal årsavkastningar, varmed enligt den fastställda procentsatsen skall räknas vid kapitaliseringen, fördelas därvid å skogsmarken och den därå växande skogen så, att av sammanlagda värdet ungefär 18 procent komma att belöpa å marken och återstoden å skogen. Vid 1922 års fastighetstaxering ansågos sålunda 3 normala årsavkastningar belöpa å marken och 13,67 å skogen, vid 1928 och 1933 års taxeringar voro motsvarande siffror 3,5 och 16,5 samt vid 1938 års taxering 4,5 och 20,5. Det i enlighet härmed fastställda värdet för marken anses utgöra markens taxeringsvärde. Det erhållna värdet för skogen däremot anses användbart

som omedelbart uttryck för skogsvärdet endast om skogstillgången är normal, vilket uttryckes med att relativa skogstillgången är 1,0. Avviker skogen beträffande virkesförrådet eller dettas sammansättning med avseende å åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner från det tillstånd, som anses motsvara normal skogstillgång, jämkas skogsvärdet uppåt eller nedåt genom multiplikation med ett tal, som ger uttryck för relativa skogstillgången i det särskilda fallet, alltså med t. ex. 0,9, 0,8 etc., om skogstillgången är mindre än normal, och med 1,1, 1,2 etc., om skogstillgången är större än normal. Årsavkastningens värde för en viss fastighet bestämmes av fyra faktorer: skogsmarksareal, bonitet, rotvärde och allmänna kostnader för skogsbruket. Boniteten uttrycker markens årliga virkesavkastningsförmåga, angiven i kubikmeter per hektar, och bonitetssiffran bestämmes under förutsättning att skogsbruket bedrivs efter rationella grunder och att skogstillgången är normal. Rotvärdet avser värdet av normala virkesavkastningen, uttryckt i nettopris per kubikmeter å rot och fastställt för varje fastighet på grundval av genomsnittliga pris och omkostnader för olika sortiment under den före vederbörande skogsvärderingsinstruktions utfärdande närmast förflutna femårsperioden (vid 1922 års fastighetstaxering dock under åttårsperioden 1912—1919). De allmänna kostnaderna avse kostnader för skogens vård, förvaltning m. m. och skola generellt beräknas till viss del (enligt bestämmelserna för fastighetstaxeringarna åren 1922 och 1928 $\frac{1}{4}$, därefter $\frac{1}{3}$) av det efter boniteten och rotvärdet beräknade värdet å årliga virkesavkastningen per hektar.

De i den föreliggande propositionen föreslagna grunderna för taxering av skogsfastighet avse också att fastställa avkastningsvärdet vid uthålligt skogsbruk. Utgångspunkten är emellertid icke ett »efter rationella grunder» bedrivet, så att säga mera idealt skogsbruk utan det skogsbruk, som i genomsnitt bedrivs i den trakt, där vederbörande fastighet är belägen. Särskilda värden uppskattas liksom enligt den nuvarande metoden för marken och för den därå växande skogen. Till grund för uppskattningen lägges emellertid ej en beräkning av sammanlagda värdet av marken och skogen under förutsättning av »normal skogstillgång». Värderingen sker i stället med direkt utgångspunkt från det vid taxeringstillfället förhandenvarande skogstillståndet och grundas på de framtida virkesavkastningar, som med hänsyn till markens produktionsförmåga och det förefintliga förrådet av träd över brösthöjd (det mätbara virkesförrådet) beräknas utfalla vid kommande successiv avverkning av skog. Beräknade värdet av dessa framtida avkastningar, som alltså antagas uppkomma vid successiv avverkning av dels det befintliga virkesförrådet och dels framdeles uppväxande skog, diskonteras till nuvärde. Såsom värde å skogsmarken upptages därvid, vare sig å marken finnes mätbart virkesförråd eller ej, det värde, som med hänsyn till dess produktionsförmåga skulle tillkomma den, om därå ej funnes något sådant virkesförråd. Detta värde, som kallas skogsmarkens diskonteringsvärde, avser att motsvara kalmarksvärdet, men av praktiska skäl har som kalmark måst betraktas all mark, som ej är bevuxen med skog över brösthöjd. Såsom värde å den

växande skogen redovisas återstoden av det beräknade sammanlagda värdet. Denna återstod benämnes den växande skogens diskonteringsvärde.

Beräkning av sistnämnda värde sker med utgångspunkt från värdet å det förefintliga mätbara virkesförrådet, om detta omedelbart avverkas (det s. k. realisations- eller slaktvärdet), som här kallas rotvärde. Detta rotvärde lägges alltså till grund för en beräkning av nuvärdet av de belopp, som i framtiden antagas inflyta, när de rotstående träden i verkligheten komma att avverkas. Härvid tages hänsyn till dels att träden under tiden intill avverkningen tillväxa i massa (massatillväxten) samt utväxa till grövre och värdefullare dimensioner (kvalitetstillväxten) och dels att skogsägaren under tiden ej får lyfta någon ränta på sitt i skogen placerade kapital (räntefoten). Eftersom tillväxten i massa och kvalitet (värdetillväxten) samt tiden fram till avverkningen (växttiden) variera dels för olika delar av landet och dels för mark av olika beskaffenhet och tillstånd, uppdelas landet i 6 tillväxtområden samt marken inom varje tillväxtområde i 3 godhetsgrader (»god», »medelgod» och »mindre god»). Då värdetillväxten och växttiden dessutom variera för skilda trädslag och dimensioner, uppdelas virkesförrådet med hänsyn härtill i olika delar (förrådsgrupper). För varje förrådsgrupp inom resp. tillväxtområde och godhetsgrad sker i princip en särskild beräkning. Enär de värden, som därvid framkomma, i sig innesluta även den del av skogsmarkens värde (kalmarksvärdet i ovan angiven bemärkelse), som tillgodogöres genom tillväxten av det därå befintliga mätbara virkesförrådet och som kommer att inräknas i markens diskonteringsvärde, minskas de för de olika förrådsgrupperna framräknade värdena med belopp, motsvarande den del av desamma, som hänförs till skogsmarkens värde. Vad som härefter återstår utgör för varje förrådsgrupp diskonteringsvärdet å de till gruppen hörande rotstående träden. Förhållandet mellan sistnämnda värde samt rotvärdet å träd av motsvarande förrådsgrupp uträknas och angives som ett relativtal, vilket benämnes korrektionsfaktor. Nu berörda beräkningar äro grundade på genom riksskogstaxeringen vunna erfarenheter om tillväxtförhållanden, avverkningstakt m. m. för den skog, som i genomsnitt finnes å mark av viss godhetsgrad inom visst tillväxtområde, men eftersom det anses, att skog av viss grovlek alltid skall erhålla det värde, som tillkommer den, om den tillväxer på samma sätt och avverkas i samma ordning som gäller för genomsnittsskogen, kunna de för olika förrådsgrupper bestämda korrektionsfaktorerna i alla förekommande fall tillämpas för uträkning av vederbörande förrådsgrupps diskonteringsvärde (genom multiplikation med förrådsgruppens rotvärde).

Vid beräkning av skogsmarkens diskonteringsvärde, som enligt vad ovan angivits alltid sker under antagande, att därå ej finnes något mätbart virkesförråd, tages som utgångspunkt värdet (förväntningsvärdet) av den skog, som under nämnda förutsättning beräknas komma att finnas å marken, om den nöjaktigt utnyttjas, efter den tid, som antages åtgå för skogens utväxande till ett ungskogsstadium, då gallringsuttag snart kunna påbörjas. Därvid förutsattes, att det virkesförråd, som uppväxer å marken, kommer att

tillväxa på det sätt och avverkas i den ordning, som antagits beträffande den å marken eller liknande mark inom tillväxtområdet växande skogen. Markvärdet har anknutits till den växande skogens rotvärde på det sättet, att förhållandet mellan markvärdet per hektar samt en viss förrådsgrupps (massavedskogens) rotvärde (per kubikmeter) uträknats för olika fall och de därvid erhållna talen fastställts som konstanta faktorer för bestämmande av markvärdet (markvärdefaktorer).

Korrektions- och markvärdefaktorer finnas sammanställda i en för hela landet gemensam tabell, fogad vid den föreslagna nya skogsvärderingsinstruktionen.

Från ovannämnda båda diskonteringsvärden medges avdrag med $\frac{3}{10}$ — beträffande skyddsskog med högst $\frac{1}{2}$ — motsvarande allmänna kostnader för skogsbruket. Vad som här efter återstår utgör skogsmarkens värde (skogsmarksvärdet) resp. den växande skogens värde (skogsvärdet). Vid värderingen beräknas rotvärdet på grundval av genomsnittsprisen för olika sortiment under tioårsperioden 1932—1941. Räntefoten för diskonteringsberäkningarna, vilken motsvarar kapitaliseringsprocenten enligt nuvarande metod, har föreslagits till $3\frac{3}{4}$ procent.

Den principiella skillnaden mellan den nuvarande och den föreslagna metoden är att, medan värdesättningen enligt den förra i allmänhet sker genom kapitalisering av uppskattad årlig avkastning (kapitaliseringsmetod), värderingen enligt den senare sker genom diskontering av beräknade, i framtiden utfallande avkastningsbelopp till nuvärde (diskonteringsmetod). En annan viktig skillnad är att, medan beskattningsnämndernas huvudsakliga arbete enligt den nuvarande metoden består i bestämning av relativa skogstillgången, d. v. s. hur det förhandenvarande virkesförrådet å viss fastighet förhåller sig till ett beräknat normalförråd, beskattningsnämndernas huvuduppgift enligt den föreslagna metoden kommer att bli en direkt bedömning av virkesförrådet och dess sammansättning.

I detta sammanhang må framhållas, att den nya metoden icke är avsedd att medföra en annan värdenivå än den nuvarande metoden. Den nya metoden kan nämligen sägas utgöra endast en närmare utveckling av reglerna för beräkning av den relativa skogstillgången enligt den nuvarande metoden. Vid lika värdefaktorer skola sålunda de båda metoderna leda till samma resultat.

Alla de uppgifter, som förutsättas för tillämpningen av den nya metoden, skola ej ankomma på beskattningsnämnderna. Meningen är sålunda icke, att nämnderna skola befatta sig med sådana begrepp som korrektionsfaktorer och markvärdefaktorer. Ej heller behöva de beräkna eller hålla reda på rotvärden för olika förrådsgrupper eller använda den ovannämnda vid instruktionen fogade tabellen. Detta tillhör nämligen det centrala förberedelsearbetet för taxeringen. De uppgifter, som nämnderna skola prestera, avse huvudsakligen virkesförrådet, avsättningsläget och markens godhetsgrad. Vid förberedelsearbetet upprättas hjälptabeller, som hänföra sig till vissa bestämda typer av avsättningslägen inom resp. län eller särskilda delar därav.

Varje avsättningsläge kommer då att motsvaras av en serie rotvärden för olika förrådsgrupper. Hjälpstabellerna skola utarbetas så, att de innehålla definitiva skogsvärden per kubikmeter för olika förrådsgrupper. Markvärdet angives direkt i kronor per hektar för olika avsättningslägen. I hjälptabellerna är alltså avdraget för allmänna kostnader redan verkställt. Hjälpstabellerna skola vara av två slag, nämligen hjälptabell nr 1, som är avsedd att användas, då skogens kubikmassa är känd exempelvis genom trädräkning eller annan uppskattning, samt hjälptabell nr 2, som är avsedd att begagnas, då den totala kubikmassan och dennas fördelning på förrådsgrupper icke är känd utan måste uppskattas genom bedömning. Till avhjälpande av de svårigheter, som givetvis måste förefinnas för en riktig bedömning i sistnämnda fall, skola till nämndernas förfogande ställas vid riksskogstaxeringen erhållna uppgifter om medeltalen av virkesförrådets storlek per hektar inom det område, där fastigheten är belägen. Dessutom har avsetts, att i mellersta och södra Sverige, där svårigheterna att verkställa en riktig bedömning av virkesförrådet äro störst, särskilda typskogar skola vara uppskattade och tillgängliga för demonstration på marken för nämndledamöterna. Antalet typskogar avses i dessa delar av landet komma att uppgå till 400.

Olägenheterna med den nuvarande metoden sammanhånga framför allt med de svårigheter, som äro förbundna med den relativa skogstillgångens bestämmande. Samtidigt som ett rätt bedömande av denna faktor måste anses vara synnerligen vanskligt, är den för taxeringsvärdets uträknande av mycket stor betydelse. Enligt vad som framgår av redogörelsen för den undersökning, som inom finansdepartementet av särskilda sakkunniga verkställts angående taxeringsutfallet vid 1938 års allmänna fastighetstaxering, har relativa skogstillgången vid nämnda taxering, liksom även vid 1928 och 1933 års taxeringar, blivit ganska allmänt underskattad. De sakkunniga ha i detta sammanhang sagt sig hålla för troligt, att man just i åsättande av relativa skogstillgången hade att misstänka en betydande olikformighet vid värdesättningen av olika fastigheter.

Vid sitt övervägande av de i den nu föreliggande propositionen framlagda förslagen har utskottet för egen del funnit goda skäl tala för att den föreslagna nya metoden för värdering av skogsmark och växande skog i flera hänseenden är att föredraga framför den nuvarande metoden. Vad som enligt utskottets uppfattning i främsta rummet ger den nya metoden företräde framför den nuvarande är, såvitt utskottet kunnat finna, att genom den nya metoden kan, om erforderliga primäruppgifter äro för handen, vinnas en bättre avvägning och en riktigare differentiering av taxeringsvärdena för olika fastigheter inbördes. Visserligen torde även med tillämpning av den nuvarande metoden möjlighet att erhålla en bättre avvägning av taxeringsvärdena å olika fastigheter inbördes än som hittills skett förefinnas, men metoden som sådan ger ingen säkerhet härför. Den nya metoden däremot synes under nu angiven förutsättning i sig själv innebära garanti för

en riktigare avvägning. Vid tillämpning av den nya metoden kan, sedan erforderliga primäruppgifter utrönts, utan mera invecklade räkneoperationer erhållas det värde, som fastigheten skall ha i förhållande till andra fastigheter. Det förhållandet, att i den nya metoden värderingen anknytes till det sätt, på vilket skogsbruket i olika delar av landet faktiskt bedrivs, och ej till ett »efter rationella grunder» bedrivet skogsbruk, synes även ägnat att giva riktigare taxeringsvärden. Såsom departementschefen jämväl framhållit, bestämmas nämligen försäljningsvärdena uppenbarligen av det verkliga utbyte av skogen, som flertalet köpare räkna med, och icke av det utbyte, som ett fåtal köpare med särskilt goda skogliga insikter kunna utvinna ur densamma.

Som en olägenhet, vilken framträtt under den nuvarande metodens tillämpning, måste betecknas, att det hittills tillämpade förfarings sättet vid skogsmarkens bonitering icke givit jämförbara uttryck för skogsmarkens avkastningsförmåga i olika delar av landet. Helt allmänt torde kunna sägas, att vid tillämpningen av denna metod icke tagits tillräcklig hänsyn till den inverkan, som förorsakas av klimatiska olikheter. En mark i södra Sverige, som åsatts viss siffra för bonitet, har sålunda i verkligheten visat sig ha en högre produktionsförmåga än en mark i de norra delarna av landet, som åsatts samma bonitetssiffra. Den nuvarande metoden har fördenskull till följd av de tillämpade boniteringsgrunderna givit för höga taxeringsvärden i norra Sverige och för låga taxeringsvärden i de södra delarna av landet. Särskilt framträdande har denna ojämnhet varit i fråga om markvärdena. Med den föreslagna nya metoden kommer däremot i första hand skogens faktiska tillstånd vid taxeringstillfället att bliva avgörande för värderingen. Eftersom detta tillstånd delvis är beroende av markens produktionsförmåga, innebär i allmänhet redan uppskattningen av virkesförrådet, att viss hänsyn tagits till markens bonitet. Därutöver tages emellertid enligt den nya metoden hänsyn till de klimatiska förhållandenas inverkan på produktionsförmågan genom landets uppdelning i tillväxtområden. Boniteringen enligt den nuvarande metoden ersättes av att marken inom varje sådant område indelas i tre godhetsgrader. Genom de sålunda föreslagna värderingsgrunderna synes en bättre avvägning kunna erhållas vid taxeringen av skogsmark och därå växande skog i landets olika delar.

Mot den nya metoden skulle kunna invändas, att densamma är mera komplicerad och kräver vidlyftigare uträkningar än den nuvarande metoden. Att den nya metoden, om den genomföres, skulle komma att rent tekniskt kräva ökat räknearbete för beskattningsnämnderna är visserligen otvivelaktigt. Den omständigheten att i den nya metoden den relativa skogstillgången ersatts av flera särskilda faktorer, vilka skola bestämmas var för sig, innebär emellertid icke, att denna metod gör taxeringsarbetet mera komplicerat än det varit förut. Enligt den nuvarande metoden skall nämligen vid den relativa skogstillgångens bestämmande, om riktigt resultat skall kunna erhållas, hänsyn tagas till en mångfald faktorer. I första hand erfordras givetvis ett bedömande av i vad mån virkesförrådets storlek avviker från

det s. k. normalförrådet. Därjämte måste emellertid utrönas, huruvida och i vad mån virkesförrådet med avseende å åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner avviker från det tillstånd, som anses motsvara normal skogstillgång. Vid tillämpning av den nya metoden kunna, om vederbörande skog är stamräknad eller uppskattad på annat tillförlitligt sätt, erforderliga uppgifter för värderingen erhållas direkt ur uppskattningshandlingarna. I fråga om skogar, för vilka sådana handlingar icke finnas, medför den nya metoden givetvis större svårigheter.

Till den föreslagna nya metodens företräden framför den nuvarande bör även räknas, att i sådana fall, då taxeringsvärdet av beskattningsnämnderna blivit oriktigt bestämt, vederbörande skogsägare äger möjlighet att genom verkställande av en enkel stamräkning få fastslaget vilket värde, som bör åsättas fastigheten. Möjligheten att genom besvär vinna rättelse i en oriktig taxering blir fördenskull betydligt större, om den föreslagna metoden genomföres, än den hittills varit. Den nya metoden torde sålunda vara ägnad att hos skogsägarna väcka intresse för en uppskattning av skogstillgångarna å deras fastigheter. Enbart detta förhållande bör givetvis så småningom kunna bidra till förbättrade taxeringsresultat.

Ehuru utskottet sålunda finner den nya metoden ur principiell synpunkt vara att föredraga framför den nuvarande och utskottet på grund härav anser att densamma bör genomföras, hyser dock utskottet betänkligheter mot förslaget att genomföra den nya metoden redan vid nästa års allmänna fastighetstaxering. Eftersom hushållningsplaner eller andra uppskattningshandlingar torde finnas tillgängliga endast för ett relativt ringa antal skogar, skulle värderingen enligt den nya metoden, om denna nu genomföres, i flertalet fall komma att ske efter de mera schablonmässiga beräkningsgrunder, som förutsättas vid användning av hjälptabell nr 2. Såsom ovan nämnts har i propositionen avsetts, att beskattningsnämnderna vid tillämpningen av denna hjälptabell skola till ledning för värderingen ha tillgång till de vid riksskogstaxeringen inhämtade uppgifterna samt kunna anställa jämförelser med särskilda typskogar. Det är emellertid att märka, att den senaste riksskogstaxeringen för närvarande ägt rum endast i de sex nordligaste länen. I de aderton sydligaste länen, d. v. s. länen söder om Kopparbergs och Gävleborgs län, har en fullständig riksskogstaxering icke skett sedan åren 1923—1929. Enligt i propositionen lämnad uppgift ha inom sistnämnda län nyligen utförda stickprovstaxeringar i form av s. k. vedskogsinventeringar givit anledning förmoda, att virkesförrådet och dess sammansättning efter den föregående riksskogstaxeringen undergått betydande förändringar inom dessa områden. I en stor del av landet skulle alltså, om den nya metoden nu genomföres, icke vid taxeringen av fastigheter, för vilka uppskattningshandlingar saknas, finnas annat jämförelsematerial än typskogar. Med hänsyn till den korta tid, som nu återstår till taxeringsarbetets början, synes för övrigt kunna befaras, att bearbetningen av de vid typskogsundersökningarna vunna resultaten icke medhinnes i den utsträckning, som kan anses erforderlig.

Vid statens skogsförsöksanstalt pågå för närvarande vissa produktionsforskningar, varvid åsyftas att för olika kombinationer av bonitet och skötselprogram uppställa tabeller, som utvisa beståndsutvecklingen vid stigande ålder. Ändamålet med dessa undersökningar är att klargöra, på vad sätt en skog under olika betingelser bör skötas för vinnande av största möjliga utbyte. Då berörda undersökningar icke torde bli avslutade före den instundande fastighetstaxeringens början, skulle kunna ifrågasättas, att med genomförandet av den nya metoden även på grund härav borde anstå, till dess resultaten av undersökningarna föreligga. Härvid måste emellertid beaktas, att de av skogsförsöksanstalten utarbetade produktionstabellerna, vilka äro avsedda att tjäna såsom handledning vid drivandet av ett mera idealt skogsbruk, icke kunna förväntas bli allmänt tillämpade förrän efter mycket lång tid. Med hänsyn till att värderingen enligt den nya metoden anknyter till skogsbruket, sådant detsamma faktiskt bedrives, torde dessa produktions-tabeller knappast kunna antagas komma att få någon mera väsentlig betydelse vid den nya metodens utformning. Möjligt är att produktionsforskningarnas resultat kunna föranleda någon jämkning i de utarbetade korrektionsfaktorerna. Någon anledning att uppskjuta genomförandet av den nya metoden i avbidan på dessa resultat synes dock ej föreligga.

Inom utskottet har ifrågasatts, att vid den instundande fastighetstaxeringen den nya metoden skulle tillämpas i de län, där den senaste riksskogstaxeringen hittills skett, medan däremot den nuvarande metoden skulle komma till användning i övriga län. Båda metoderna skulle sålunda enligt denna tanke lagfästas och de verkställda taxeringarna enligt vardera metoden vara definitiva. Givetvis kunna principiella invändningar resas mot en sådan anordning, varigenom taxeringen i olika delar av landet verkställs efter skilda grunder. Då utskottet icke ansett sig kunna förorda ett lagfästande av båda metoderna, har emellertid detta närmast berott därpå, att erfarenheter, som vunnits vid försök att tillämpa båda metoderna under förutsättning av samma allmänna värdefaktorer, synts utvisa, att metoderna, ehuru de i princip under nämnda förutsättning skola leda till samma resultat, dock i realiteten ej göra detta.

Ett genomförande av den nya metoden vid 1945 års allmänna fastighets-taxering skulle otvivelaktigt medföra en betydande ökning av förberedelsearbetet till denna taxering i jämförelse med det arbete, som skulle erfordras, därest den nuvarande metoden bibehölles för ännu en taxeringsperiod. Det skogstekniska förberedelsearbetet torde i stor utsträckning få utföras av skogsvårdsstyrelserna och dessas personal. Skogsvårdsstyrelserna äro emellertid under rådande förhållanden starkt upptagna med andra arbetsuppgifter. Av representanter för länsjägmästarkåren har även till utskottet framförts farhågor för att det erforderliga förberedelsearbetet icke skulle medhinnas under den korta tid, som nu återstår till taxeringens början, samt uttalats önskemål om uppskov med den nya metodens genomförande. Utskottet har icke kunnat undgå att fästa synnerlig vikt vid de praktiska svårigheter, som uppenbarligen äro för handen i ifrågavarande hänseende. Det måste även beaktas, att, om den nya metoden nu bleve genomförd, enskilda skogsägare,

som önskade verkställa uppskattning av sina skogar, säkerligen i många fall ej skulle kunna erhålla sakkunnigt biträde härtill.

Av ovan anförda skäl har utskottet sålunda — trots sin principiella avslutning till de i propositionen framlagda huvudgrunderna för den nya metoden — funnit sig böra förorda ett uppskov med genomförandet av denna metod till den närmast efter nu ifrågavarande fastighetstaxering följande allmänna fastighetstaxeringen, vilken, såvida annat ej beslutas, kommer att äga rum år 1948. I enlighet med de i de likalydande motionerna I: 320 och II: 516 framställda yrkandena föreslår utskottet följaktligen, att den nuvarande metoden skall tillämpas vid 1945 års fastighetstaxering.

Genom ett sådant uppskov vinnes även den fördelen, att den pågående riks-skogstaxeringen hinner äga rum inom flera län samt att längre tid erhålles för bearbetning av materialet från typskogsundersökningarna.

Vad angår detaljerna i den nya metoden förutsätter utskottet, att dessa under den tid, som enligt utskottets förslag kommer att stå till buds, överarbetas och — i den mån så befinnes kunna ske — förbättras och förenklas. Utskottet vill i detta hänseende särskilt erinra om räntefoten, sättet för markvärdets beräkning och korrektionsfaktorerna. Beträffande räntefoten ifrågasätter utskottet, huruvida icke de riskmoment, som förefinnas vid skogsbruk såväl som vid varje annan rörelse, böra föranleda en något högre räntefot än den i propositionen föreslagna, $3\frac{3}{4}$ procent. Utan att taga ståndpunkt till spörsmålet om den lämpliga storleken av räntefoten enligt den nya metoden har utskottet, såsom framgår av det följande, vid framläggandet av förslaget till skogsvärderingsinstruktion enligt den nuvarande metoden funnit sig böra förorda bibehållande av den vid 1938 års fastighetstaxering tillämpade räntefoten av 4 procent. I fråga om markvärdet synes den nya metoden i norra Sverige giva ett lågt markvärde men i södra Sverige resultera i en betydande stegring av det hittillsvarande markvärdet. Detta förhållande synes utskottet böra närmare undersökas. Likaså bör övervägas, huruvida icke beträffande sådan mark, som är mindre produktiv för skogsbruk, t. ex. ljungmarker, vilka vid tillämpning av de i propositionen föreslagna värderingsgrunderna skulle komma att åsättas betydande värde, en reduktion av detta värde på ett eller annat sätt bör äga rum för ernående av större överensstämmelse med det verkliga värdet. Vidare må påpekas, att i den vid den föreslagna skogsvärderingsinstruktionen fogade tabell A, utvisande korrektionsfaktorer och markvärdefaktorer, skillnaden mellan de för olika tillväxtområden angivna talen i vissa fall är högst avsevärd. Detta förhållande, som får stor betydelse vid taxeringen i gränstrakterna av åsyftade tillväxtområden, synes vid överarbetningen av grunderna för den nya metoden böra ägnas uppmärksamhet.

För vinnande av ökad kännedom om den nya metodens verkningar synas även ytterligare provtaxeringar böra äga rum.

Utskottets ställningstagande till propositionen föranleder givetvis helt annan författningstext än den i propositionen föreslagna. Med hänsyn till möj-

ligheten att den nuvarande metoden för värdering av skogsmark och växande skog komme att antagas av riksdagen ha emellertid såsom bilagor till propositionen (s. 196—203) fogats i anslutning till denna ståndpunkt upprättade förslag till dels ändrad lydelse av kommunalskattelagen och dels instruktion för värdering av skogsmark och växande skog vid taxering av fastighet (skogsvärderingsinstruktion). Vid granskning av dessa författningsutkast har utskottet funnit desamma kunna utan annan ändring än i fråga om räntefoten och vad därmed sammanhänger upptagas såsom utskottets förslag till författningstext. Vid upprättandet av förslag till ändringar i taxeringsförordningen har det i propositionen framlagda förslaget i sådant hänseende legat till grund, dock med uteslutande av de ändringar, vilka föranletts av det föreslagna införandet av den nya metoden för värdering av skogsmark och växande skog.

De föreslagna ändringarna i kommunalskattelagen, vilka hänföra sig till punkt 4 av anvisningarna till 9 §, innebära — förutom vissa förtydliganden — allenast den avvikelser från nu gällande bestämmelser, att avdraget för allmänna kostnader sänkts från $\frac{1}{3}$ till $\frac{3}{10}$. Till denna fråga återkommer utskottet i det följande.

Beträffande förmån av jakt och fiske har domänstyrelsen framhållit önskvärdheten av att i anvisningarna till kommunalskattelagen infördes ett stadgande om att förmåner av detta slag icke skulle upptagas till högre värde än som kunde anses motsvara värdet av den efter lämplig räntefot kapitaliserade avkastningen. Skatteberedningen har härom anfört, att vid värdering av ifrågavarande förmåner skulle tillämpas den för beräkning av värdet å all fast egendom utom såvitt angår avkastningsvärdet å skogsmark och växande skog gällande bestämmelsen om värdesättning efter allmänna saluvärdet, vid vars bestämmande enligt punkt 1 av anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen hänsyn skulle tagas ej endast till faktiskt betalda köpeskillingar utan även till fastighetens avkastning. Vidare har skatteberedningen framhållit, att gällande bestämmelser alltså innehölle erforderliga normer för beräkning av värdet å berörda förmåner samt att meddelande av särskilda regler i detta avseende syntes vara både olämpligt och onödigt. Utskottet ansluter sig till vad skatteberedningen sålunda anfört, mot vilket departementschefen ej heller haft någon erinran.

Förslaget till skogsvärderingsinstruktion innebär i jämförelse med den år 1937 utfärdade instruktionen i huvudsak följande ändringar.

För erhållande av en någorlunda tillfredsställande bedömning av den relativa skogstillgången har i instruktionen intagits en föreskrift om att virkesförrådet per hektar och relativa virkesförrådet för varje fastighet skola antecknas i vederbörande taxeringslängd, varvid närmast åsyftas den s. k. kontrollängden. Då relativa skogstillgången bestämts med avvikelse från relativa virkesförrådet, skola jämväl skälen härför antecknas i längden. Till ledning för bedömandet i sistnämnda fall har angivits, att för vissa geografiska områden kunde begagnas någon lämplig närmemetod samt att jämförelse kunde göras med typskogar. Uppskattning av typskogar avses nämligen skola ske

även med bibehållande av den nuvarande metoden, vilken uppskattning emellertid skall kompletteras med bestämmande av relativ skogstillgång.

I detta sammanhang må jämväl nämnas, att i 65 § taxeringsförordningen i överensstämmelse med av skatteberedningen framställt förslag intagits ett stadgande om skyldighet för fastighetstaxeringsnämndens ordförande att undersöka i vad mån beredningsnämnderna vid bestämning av den relativa skogstillgången kommit till skäligen resultat.

Den i den senaste skogsvärderingsinstruktionen medgivna möjligheten att beträffande skog, för vilken ordnad bokföring finnes, lägga denna till grund för rotvärdesberäkningen har borttagits i den nu föreslagna instruktionen. Skatteberedningen, som förordat denna ändring, har i detta hänseende anfört, att bestämmelserna härom kunde tillämpas endast beträffande de större skogskomplexen, men att det förhållandet att dessas ägare hade intresse av att förete sin bokföring endast då detta ställde sig fördelaktigt för dem icke vore ägnat att bidra till jämnhet i taxeringen och syntes kunna leda till orättvisor. Rotvärdet beräknas liksom i propositionen med hänsyn till virkesprisen för tioårsperioden 1932—41.

Räntefoten har i de såsom bilagor till propositionen fogade författningsutkasterna liksom i de i propositionen framlagda förslagen angivits till $3\frac{3}{4}$ procent. I anslutning härtill har skogsmarksvärdet ansetts böra beräknas till 5 gånger nettovärdet på ett års normal avkastning och skogsvärdet till $21\frac{2}{3}$ gånger nettovärdet på den normala årsavkastningen. Avdraget för allmänna kostnader har i utkasterna bestämts till $\frac{3}{10}$.

Då utskottet, såsom framgår av vad ovan i samband med den föreslagna nya metoden anförts, anser tveksamt, huruvida räntefoten bör sättas så lågt som till $3\frac{3}{4}$ procent, har utskottet funnit sig böra förorda bibehållande av samma räntefot som i 1937 års skogsvärderingsinstruktion eller 4 procent. I enlighet därmed skall liksom i sistnämnda instruktion skogsmarksvärdet utgöra nettovärdet av $4\frac{1}{2}$ normala årsavkastningar och skogsvärdet vid normal skogstillgång nettovärdet av $20\frac{1}{2}$ normala årsavkastningar.

Beträffande avdraget för allmänna kostnader, vilket enligt 1937 års skogsvärderingsinstruktion skulle utgöra $\frac{1}{3}$, har utskottet ansett sig böra godtaga den i propositionen föreslagna nedsättningen av detta avdrag till $\frac{3}{10}$.

Den nu föreslagna ändringen i 65 § taxeringsförordningen har förut berörts. Beträffande övriga ändringar i taxeringsförordningen må nämnas, att enligt vad departementschefen anfört de nuvarande särskilda längderna för jordbruksfastighet och annan fastighet på landet avses skola sammanföras till en längd. I samband därmed har departementschefen föreslagit, att de av fastighetstaxeringsnämnden beslutade värdena ej skola, såsom hittills skett, särskilt antecknas i de fall, då beredningsnämndens förslag godkännes. Departementschefens förslag, till vilket utskottet ansluter sig, föranleder en ändring i 66 § 3 mom.

S. k. kontrollängd, i vilken skola angivas de av beredningsnämnden följda grunderna för taxeringen såvitt angår jordbruksfastighet, har hittills förts endast på landsbygden och icke i stad. Departementschefen, som ansett förande

av kontrollängd för jordbruksfastighet i stad vara i stort sett lika befogat som förändret av kontrollängd för samma slags egendom på landet, har föreslagit införande av sådan längd jämväl beträffande jordbruksfastighet i stad, vilket föranleder ändring i 67 § 3 mom. Utskottet ansluter sig till detta förslag.

För att göra de officiella uppgifterna om fastigheternas arealer lättare tillgängliga för beskattningsnämnderna ifrågasatte beskattningsorganisationssakkunniga i sitt år 1942 avgivna betänkande, huruvida icke vid en kommande allmän fastighetstaxering en fullständig, ny avskrift av jordregistret för varje socken, i stället för kompletterade äldre jordregisterutdrag, borde tillställas beredningsnämnderna. Denna fråga har icke närmare berörts vare sig i propositionen nr 345 till 1943 års riksdag med förslag till ny taxeringsorganisation eller i den nu föreliggande propositionen. Enligt vad för utskottet uppgivits äro de äldre kompletterade jordregisterutdragen synnerligen svåröverskådliga och upprättandet av nya sådana utdrag är fördenskull i hög grad påkallat. Härvid må erinras om att enligt föreskrift i 60 § 1 mom. taxeringsförordningen länsstyrelsen skall ombesörja, dels att de vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering tillgängliga jordregisterutdragen bliva fullständigade med de anteckningar, som efter utdragens upprättande tillkommit i jordregistret, dels ock att utdrag verkställas av jordregistret i de delar, som upplagts under samma tidrymd, varefter länsstyrelsen skall översända utdragen till vederbörande beredningsnämndsordförande. Upprättandet av nya jordregisterutdrag för hela landet skulle emellertid enligt vad utskottet inhämtat kräva en tid av minst ett år, varför detta ej kan ifrågakomma till den instundande allmänna fastighetstaxeringen. För att i någon mån undanröja de olägenheter, som föränledas av de äldre utdragen, anser sig utskottet dock böra föreslå, att i sådana orter, där avstyckningar under de senare åren förekommit i särskilt stor utsträckning och där olägenheterna av de äldre utdragen följaktligen torde vara störst, nya jordregisterutdrag upprättas och tillställas beredningsnämndsordförandena. Utskottet förutsätter därvid, att avfattningen av ovan nämnda stadgande icke skall anses utgöra hinder för ett sådant tillvägagångssätt.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 240 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas, i anledning av propositionen och de i anslutning till densamma väckta likalydande motionerna I: 320 och II: 516

1) för sin del antaga följande

Förslag

till

lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att anvisningarna till 9 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives.

Anvisningar

till 9 §.

1. Med fastighets — — — andra synpunkter.
2. Vid värdesättning — — — angivna enhetsvärden.
3. Taxering av — — — i dammanläggningen.
4. För *jordbruksfastighet* — — — växande skog.

Dylik fastighet — — — å skogsmarken.

Skogsmark skall — — — (skogsmarkens avkastningsvärde).

Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföres således även ljungmark och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt marken kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i huvudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösådd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföres myrar (mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas. Sådan marks värde skall medräknas vid värdesättning av fastigheten i övrigt.

Skogsmarkens normala — — — (normal skogstillgång).

Den normala — — — växande skog.

Från värdet av den enligt sålunda angivna grunder beräknade avkastningen skola avdragas tre tiondelar för kostnader för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. För skyddsskog eller annan därmed jämförlig skog, som på grund av gällande lagstiftning eller rådande svåra naturförhållanden måste skötas i skyddssyfte med anlitande för skogens vård och underhåll av en osedvanligt stor del av den alstrade avkastningen, må avdraget för kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än hälften av den beräknade normala avkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens avkastningsvärde — — — växande skog.

Växande skog — — — (relativ skogstillgång).

Belastas skogsområde — — — särskilt angivas.

Består en — — — äga rum.

Särskild förmån å skogsmarken, såsom skogsbete, möjlighet till jakt, byggnad å skogen, i den mån ej densamma bör anses inbegripen i sådant normalt byggnadsbestånd å taxeringsenheten, som inräknas i de för inägorna tillämpade enhetsvärden, servitutsrätt eller dylikt, skall uppskattas för sig med skäligt belopp, och värdet av dylik förmån skall sålunda ej inräknas i skogsmarkens värde. Vid dylik uppskattning skall alltid iakttagas, att uppskattning sker till det värde förmånen har för den taxeringsenhet, varom fråga är. Om rationellt skogsbruk bedrivs å skogsmarken, må betesvärde åsättas endast såframt betet plägar utnyttjas. Därest å skogsmark, varå rationellt skogsbruk ej bedrivs, bete ej plägar utnyttjas, torde detta i regel visa, att betet för ifrågavarande fastighet har så obetydligt värde, att anledning att särskilt uppskatta detsamma saknas. Skogshärbärgen och andra dylika, oftast mera tillfälliga byggnader åsättas intet särskilt värde, utan anses deras värde ingå i skogsmarkens värde.

Har på — — — till 10 §.

5. Jordbruksfastighet eller — — — här ovan.

6. Om två — — — särskild kommun.

7. Vid uppskattning — — — räntans belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1945; dock skall densamma redan dessförinnan lända till efterrättelse, såvitt angår 1945 års allmänna fastighetsaxering.

2) för sin del antaga följande

Förslag

till

förordning om ändring i taxeringsförordningen den 28 september 1928 (nr 379).

Härigenom förordnas, att 58 § 1 mom., 62 § 2 mom., 65 §, 66 § 3 mom. och 67 § 3 mom. taxeringsförordningen den 28 september 1928 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

58 §.

1 mom. När allmän fastighetstaxering förestår, har domänstyrelsen att i samråd med statens skogsförsöksanstalt och skogsstyrelsen låta på grundval av tillgängliga handlingar eller eljest i mån av behov inhämtade upplysningar för varje län eller i skogligt avseende likartade delar av län sammanställa uppgifter om den ungefärliga arealen av skogsmark och av övrig mark, skogsmarkens genomsnittliga bonitet samt virkesförrådets genomsnittliga storlek och åldersfördelning, särskilt för barrträd, för ädla lövträd och för övriga trädslag. Uppgifterna skola avlämnas till länsstyrelsen senast den 15 september året näst före taxeringsåret. Vid uppgifternas avlämnande bör jämväl av-
givas yttrande och förslag rörande sortimentssammansättning å den normala skogsavkastningen och däremot svarande omloppstider, bruttopriser för olika sortiment samt rotvärden för den normala skogsavkastningen och i samband därmed reduktionstal för beräkning av verklig virkesmassa på bark i rått tillstånd ävensom i erforderligt avseende uppgift om det material, som legat till grund för nämnda sammanställningar och förslag.

Sedan de — — — sådant ske.

62 §.

2 mom. Vid beredningsnämndens första sammanträde och innan taxeringsarbetet tager sin början, åligger det ordföranden att avgiva noggrann redogörelse ej mindre rörande de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omnämnda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra inom distriktet tillämpas, än även rörande samtliga de köp av jordbruksfastighet inom distriktet, som förekommit under tiden efter senaste allmänna fastighetstaxering, samt de slutsatser beträffande fastigheternas allmänna saluvärde i orten, som enligt ordförandens mening kunna dragas av de vid dessa köp tillämpade priser. Finnas inom distriktet fastigheter med skog, bör i redogörelsen tillika lämnas upplysning om de anvisningar, som i fråga om värdesättning av skogsmark och växande skog

lämnats vid det ovan omförmälda sammanträdet. Redogörelsen ävensom beredningsnämndens mening härom böra protokollföras.

Härefter åligger — — — i distriktet.

65 §.

Ordförande i — — — 64 a §;

b) att före fastighetstaxeringsnämndens sammanträde granska de från beredningsnämndernas ordförande enligt 64 § inkomna längderna och övriga handlingar och därvid särskilt undersöka, huru beredningsnämnderna tillämpat de enhetsvärden, som föreslagits vid det i 59 § 1 mom. omförmälda sammanträdet, samt de värderingsgrunder i övrigt, som å detta sammanträde ansetts böra komma till användning inom vederbörande beredningsdistrikt, ävensom i vad mån beredningsnämnderna vid uppskattning av relativa skogstillgången för fastighet med växande skog kommit till skäliga resultat;

c) att vidtaga — — — och längder.

Ordförande i — — — d) sägs.

66 §.

3 mom. Sedan det — — — för fastigheten.

Nämndens sålunda fattade beslut skola, där de skilja sig från beredningsnämndens förslag, antecknas i fastighetslängderna.

Fastighetslängderna underskrivas — — — och ledamöter.

67 §.

3 mom. Fastighetstaxeringsnämnd i stad företager fastighetstaxeringen i den ordning, som finnes bäst lämpad för vinnande av jämnhet och likformighet mellan taxeringsvärdena i stadens olika delar. Nämnden beslutar, dels med vilket belopp taxeringsvärde skall åsättas varje fastighet och dels, beträffande varje fastighet, för vilken fastighetsskatt skall utgöras, vem som för året skall upptagas såsom skattskyldig för fastigheten. Nämndens sålunda fattade beslut skola antecknas i fastighetslängder, och skola i fråga om dessa längder stadgandena i 62 § 3 mom. hava motsvarande tillämpning. De av nämnden följda grunderna för taxeringen, såvitt angår jordbruksfastighet, skola upptagas i en särskild längd. I fråga om denna längd skall i tillämpliga delar gälla vad i 62 § 4 mom. sägs, dock att sammandrag av längden icke skall översändas till landskamreraren i länet.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1944.

3) för sin del antaga följande

F ö r s l a g

till

fö r o r d n i n g m e d i n s t r u k t i o n f ö r v ä r d e r i n g a v s k o g s m a r k o c h v ä x a n d e s k o g v i d t a x e r i n g a v f a s t i g h e t (s k o g s v ä r d e r i n g s - i n s t r u k t i o n) .

Härigenom förordnas, att vid taxering av fastighet skola jämte de föreskrifter, som meddelas i kommunalskattelagen, tillämpas följande uppskattningsgrunder.

1. Särskilda värden skola beräknas för skogsmark och växande skog.

Skogsmark skall värdesättas efter sin normala avkastningsförmåga på sätt i punkterna 4, 5 och 6 närmare angives (skogsmarkens avkastningsvärde).

Växande skog skall värdesättas med hänsyn till dess beräkneliga faktiska värdeavkastning enligt punkterna 4, 5, 6 och 7 (skogsvärdet).

Allmänna värderingsgrunder.

A. Skogsmark.

2. Såsom skogsmark skall upptagas all icke odlad mark, som, vare sig den vid tillfället är skogbärande eller ej, är lämplig att använda för skogsproduktion. Till skogsmark hänföres således även ljungmark och annan dylik mark, som av ålder ligger skoglös, såframt den kan anses lämpa sig för skogsproduktion.

Begreppet skogsmark.

Såsom skogsmark skall ej upptagas sådan skoglös eller obetydligt trädbevuxen ängsmark, som, ehuru den visserligen kan användas för skogsproduktion, i främsta rummet disponeras för foderproduktion genom bete eller slätter samt med god hushållning även bör därtill användas, vare sig den är att betrakta såsom kultiverad betesäng eller den är hänförlig till naturlig betes- eller slätteräng. Skogbevuxen s. k. hagmark skall, i den mån den utnyttjas såsom kultiverad betesäng, ej heller redovisas såsom skogsmark. Med kultiverad betesäng avses sådan icke i vanlig mening under plog lagd, i hudsak foderproducerande men ej sällan något trädbevuxen betesmark, som för betets förbättrande är föremål för ordnad skötsel, varmed förstås sådana åtgärder som röjning, dikning, planering, kalkning, gödsling, frösådd m. m.

Till skogsmark räknas ej heller s. k. impediment, vartill hänföres myrar (mossar och kärr), berg, fjällmark och annan dylik mark, som på grund av klimatiska förhållanden, ogynnsamma vattenförhållanden, näringsbrist eller de lösa jordlagrens ringa djup är av den beskaffenhet, att någon egentlig skogsproduktion där icke kan påräknas.

Värdet av sådan mark ävensom, i förekommande fall, av bete å skogsmark skall inräknas i värdet av fastigheten i övrigt.

*Areal
skogsmark.*

3. Arealen skogsmark beräknas, vad angår statens och andra allmänna skogar, efter därom av domänstyrelsen meddelade eller eljest tillgängliga officiella uppgifter; vad angår enskilda skogar under ordnad hushållning med tillgängliga och tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar efter uppgifter i dessa; samt, vad angår övriga skogar, med ledning av uppgifter från jordregistret, ekonomiska kartverk eller andra offentliga handlingar, så ock efter ingivna deklARATIONER och andra upplysningar, som kunna införskaffas,

Bonitet.

4. Skogsmarkens normala virkesavkastningsförmåga (boniteten) skall beräknas efter den årliga virkesavkastning, uppskattad i kubikmeter per hektar, som anses kunna erhållas vid ett efter rationella grunder bedrivet skogsbruk och under antagande, att marken vore bevuxen med ett tillfredsställande samt å behöriga åldrar fördelat virkesförråd (normal skogstillgång). Boniteten är således icke beroende av att den för viss tid uttagbara virkesavkastningen är vare sig högre än normalt, på grund av att skogen är mer än vanligt väl sluten eller innehåller relativt stor tillgång på moget virke, eller lägre än normalt, på grund av att skogen är utglesnad eller utgöres av övervägande ungskog, utan boniteten bestämmes av den uthålliga årliga virkesavkastning, skogsmarken skulle lämna, om skogstillgången under rationell skötsel vore normal. Såsom sådan normal virkesavkastning är att anse exempelvis den, som i medeltal uppnås på sådana större skogsbruk, där det väl sörjes för såväl återväxt som beståndsvård, och där det finnes ett väl slutet och på behöriga åldrar väl fördelat virkesförråd.

Boniteten skall bestämmas efter den virkesproducerande förmågan utan hänsyn till föreliggande möjlighet eller sätt för virkesavkastningens utnyttjande. Vidare är att märka, att boniteten skall vara genomsnittlig och således skall för skogsmarken i dess helhet avvägas med hänsyn till dess i olika delar skiftande producerande förmåga.

Vid bestämning av boniteten skall hela den normala årliga virkesavkastningen uppskattas i kubikmeter per hektar och avse virke i rått tillstånd, mätt i verklig kubikmassa fast mått på bark, d. v. s. den virkeskvantitet, som erhålles, då virket mätes på rot efter noggranna s. k. massatabeller. Boniteten anges — utom i visst i anvisningarna till kommunalskattelagen angivet fall då skyddsskog eller liknande skog ingår i en taxeringsenhet — som en för hela taxeringsenheten i fråga gällande medelbonitet. Finnas för skogen tillförlitliga skogsuppskattningshandlingar, angivande skogsmarkens olika boniteter eller innehållande andra uppgifter, varav medelboniteten kan bedömas, sker uppskattningen med ledning därav. Saknas sådana handlingar, uppskattas boniteten med ledning av vad som är känt eller kan utrönas om skogsmarken i fråga, jämfört med medelboniteten å trakten i övrigt.

Den uppskattade boniteten jämkas till den av bonitetsklasserna i tabell I, som ligger närmast. Bonitet, som uppskattas högre än den högsta i tabellen angivna bonitetsklassen, jämkas till närmaste hela tal.

Rotvärde.

5. För värdering i penningar av den sålunda uppskattade normala virkesavkastningen beräknas virkets nettovärde per kubikmeter å rot (rotvärde) enligt de pris, som under åren 1932—1941 på grund av prissättning nämnda år i genomsnitt varit å orten gällande för de sortiment, varav dylik normal

virkesavkastning anses sammansatt (normal sortimentssammansättning). I de särskilda anvisningar, som jämlikt 59 § taxeringsförordningen skola fastställas för varje län eller område av län, bestämmes vad som för länets eller områdets vidkommande skall anses såsom normal sortimentssammansättning.

Vid beräkning av virkets ovan angivna nettovärde skola från bruttoprisen avdragas alla direkta avverknings- och transportkostnader, såsom kostnader för huggning, körning, flottning eller annan transport till den plats, för vilken bruttoprisen gälla, direkt arbetsledning, avmätning och intumning, tillfälliga kojbyggnader, vintervägar och lastplatser, skogsaccis och skogsvårdsavgifter samt olycksfalls- och försäkringsavgifter i den mån de äro direkt hänförliga till drivningsarbetet. Vid avdragens beräkning skall hänsyn tagas till utdrivningens större eller mindre svårigheter i fråga om körvägar och flottningsförhållanden m. m. dylikt. Därvid bör dock beaktas, att nettovärdet skall utgöra ett medelvärde för hela skogen och att kostnaderna sålunda skola vara representativa för skogens genomsnittliga avsättningsförhållanden.

Vid rotvärdets bestämmande enligt den normala sortimentssammansättningen skall iakttagas, att kubikmassa, uttryckt i brukliga handelsmått, t. ex. toppmått massa inom bark för timmer, löst mått för brännved etc., måste omräknas till verklig kubikmassa fast mått på bark. För varje sortiment och klass av ekonomiskt likvärdiga sortiment skall värdet utrönas för vart och ett av de år, som skola läggas till grund för beräkningen, samt medeltal för dessa värden uträknas. De såsom resultat av beräkningen erhållna värdena skola angivas som medelnettovärden för samtliga år inom den bestämda tidsperioden för varje sortiment, gällande fast mått på bark. Ur dessa medelnettovärden bestämmes rotvärdet för samtliga sortiment enligt den fastställda normala sortimentssammansättningen på sätt framgår av följande uträkning, vilken allenast utgör ett exempel:

Sortimentsklass:

I: timmer	35 %	à 8 kronor per kubikmeter	kronor 2: 80
II: sulfatved o. 1:a björkved ..	20 %	» 6 » » » »	1: 20
III: sulfatved, props och 1:a barrved	20 %	» 4 » » » »	0: 80
IV: kolved, industribränsle och diverse virke	25 %	» 1 » » » »	0: 25

Rotvärde per kubikmeter kronor 5: 05.

Det bör beaktas, att den normala sortimentssammansättningen skall avse hela virkesavkastningen, oberoende av huruvida viss del av denna icke vinner avsättning. Skulle sålunda å viss trakt virke, i exemplet här ovan hänfört till fjärde sortimentsklassen, ej vara avsättningsbart, bör i exemplet detta utföras med värdet 0, då medelpriset blir endast 4 kronor 80 öre per kubikmeter. Motsvarande gäller även, då försäljning skett på rot men virke under viss brösthöjdsdimension ej kunnat vinna avsättning, ehuru dess kubikmassa ingår i den för skogen beräknade årliga virkesavkastningen.

Vid uppskattningen måste jämväl beaktas, att sämre mark producerar ej blott kvantitativt mindre virke utan även mindre värdefulla sortiment.

Vid uppskattning efter nu angivna grunder finnes alltså möjlighet att taga hänsyn till varje särskild skogs läge i förhållande till avsättningsort och annat, som inverkar på virkesvärdet. Vid enahanda bonitet och avsättningsläge skall samma rotvärde åsättas den normala virkesavkastningen, även om skogsbruk i olika syften bedrivs med olika omloppstider. Avvikelse från den omloppstid, som kan anses motsvara den för orten normala sortimentsammansättningen, inverka visserligen på den verkliga virkesavkastningens sammansättning och värde, men skall hänsyn till dessa avvikelser tagas vid beräkningen av växande skogens värde enligt punkt 7.

Det enligt det föregående bestämda rotvärdet jämkas till den av prisklasserna i tabell I, som ligger närmast.

*Skogsmarkens
avkastnings-
värde.*

6. Den enligt punkt 4 bestämda normala årliga virkesavkastningen per hektar skogsmark multipliceras med det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet. Från den värdeavkastning, som därvid framkommer, skola avdragas tre tiondelar för skogens vård, förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skogskultur, skyddsdikning, skogsindelning, skatter m. m. För skyddsskog eller annan därmed jämförlig skog, som på grund av gällande lagstiftning eller rådande svåra naturförhållanden måste skötas i skyddssyfte med anlåtande för skogens vård och underhåll av en osedvanligt stor del av avkastningens värde, må avdraget för kostnader efter prövning i varje särskilt fall och med angivande av skälen höjas, dock ej till mer än hälften av den beräknade normala värdeavkastningen. Det sålunda reducerade värdet anses utgöra nettovärdet på ett års normal avkastning per hektar skogsmark.

Skogsmarkens värde per hektar (skogsmarkens avkastningsvärde) skall utgöra fyra och en halv gånger nettovärdet på ett års normal avkastning.

Till underlättande av värdeberäkningen hänvisas till tabell I, som, vid avdrag för kostnader med tre tiondelar, anger skogsmarkens värde per hektar vid förekommande kombinationer mellan bonitets- och rotvärdesklasser. Vid avdrag för kostnader med mera än tre tiondelar kan tabell I icke användas, utan särskild värdeberäkning måste göras.

B. Växande skog.

*Skogsvärde
och relativ
skogstillgång.*

7. Växande skog skall — oavsett om avverkningsrätt till densamma upplåtits eller ej — värdesättas med hänsyn till det skick, vari den faktiskt befinnet sig, och den värdeavkastning, som för framtiden därur kan uttagas under förutsättning av en rationellt driven hushållning. Därest skogen innehåller ett så beskaffat virkesförråd, att den beräknade normala värdeavkastningen genast och uthålligt kan uttagas, och sålunda normal skogstillgång förefinnes, sättes värdet å den växande skogen (skogsvärdet) till tjuu och en halv gånger nettovärdet på den normala årliga värdeavkastningen. I fråga om denna värdeberäkning hänvisas till tabell I, som jämväl anger skogsvärdet per hektar vid normal skogstillgång för samma kombinationer, som upptagits i fråga om skogsmarkens avkastningsvärde.

Emellertid är den växande skogens slutenhet, sammansättning och beskaffenhet i övrigt vanligen sådan, att den faktiska skogstillgången betingar ett från det normala mer eller mindre avvikande skogsvärde. Detta värde i förhållande till det normala utgör den relativa skogstillgången, som betecknas med tal, uttryckta i tiondelar. Talet för relativa skogstillgången är således 1,0, om skogsvärdet överensstämmer med det normala. Relativ skogstillgång 0,9, 0,8, 0,7 o. s. v. innebär, att det förhandenvarande virkesförrådet, såsom i utglesnade eller vanskötta skogar med allmän virkesbrist eller i välskötta skogar med brist på moget virke, icke medger normal värdeavkastning. Är detta fallet, skall skogsvärdet sättas i motsvarande mån lägre. På samma sätt innebär relativ skogstillgång 1,1, 1,2, 1,3 o. s. v., att skogsbeståndet till följd av mer än vanligt stor slutenhet eller jämförelsevis god tillgång på moget virke under viss tid kan medgiva större avverkning eller uttagande av värdefullare dimensioner än som för normal värdeavkastning kan beräknas, varför skogsvärdet i samma mån sättes högre. Den erforderliga jämkningen av de i tabell I angivna skogsvärdena vid normal skogstillgång sker med stöd av de kända avvikelser, skogens virkesförråd och dettas sammansättning med avseende på åldrar och mogenhetsklasser samt grövre och klenare dimensioner uppvisar vid jämförelse med förrådet å en normalt sammansatt skog och skogens därav beroende förmåga att vid uthålligt skogsbruk giva en mot åsatt bonitet och rotvärde svarande värdeavkastning.

Bedömandet av den relativa skogstillgången skall ske med utgångspunkt från en uppskattning av befintligt virkesförråd och dettas förhållande till det virkesförråd, som skall finnas å skogen, då denna är normalt sammansatt och sluten (relativt virkesförråd). Härvid användes bifogade tabell II, vilken för olika boniteter och omloppstider utvisar storleken av nämnda förråd. Det sålunda angivna virkesförrådet, som motsvarar relativa skogstillgången 1,0, betecknar jämväl relativa virkesförrådet 1,0. Därest kubikmassan å området är större eller mindre än vad som sålunda framgår av tabellen, är relativa virkesförrådet i motsvarande mån större eller mindre än 1,0. Siffran för relativa virkesförrådet utgör därvid tillika siffran för relativ skogstillgång, därest virkesförrådets avvikelse från det normala betingas allenast av skogens större eller mindre slutenhet, men skogen i övrigt beträffande ålders- och dimensionsfördelning kan betraktas såsom normal. Då emellertid normal ålders- och dimensionsfördelning oftast ej är för handen, kommer det tal, som uttrycker relativa virkesförrådet, vanligen icke att direkt angiva den relativa skogstillgången. För erhållande av relativa skogstillgången måste talet för relativa virkesförrådet jämkas, nämligen uppåt, om förrådet är sammansatt av äldre bestånd eller grövre virke än normalt, och nedåt, om de äldre åldersklasserna saknas eller bestånden äro sammansatta av övervägande klena dimensioner.

Det skall uppmärksammas, att det förhandenvarande totala virkesförrådet — vari skall ingå jämväl virke av mindre dimensioner än den minsta uppskattade — utan hänsyn till att viss del av dess avkastning måhända icke är avsättningsbar eller utnyttjas för husbehov, skall ligga till grund för jämförelse med det normala virkesförrådet.

Användningen av tabell II framgår av följande exempel. I en viss landsända skall enligt för länet jämlikt 59 § taxeringsförordningen fastställda särskilda anvisningar och hjälptabell 100-årig omloppstid tillämpas för skogar, vilkas bonitet bestämts till 2,5. Om sådan skog innehåller virke i normal ålders- och dimensionsfördelning, skall virkesförrådet enligt tabellen (och hjälptabellen) uppgå till 83 kubikmeter per hektar för att relativa skogstillgången skall vara 1,0. Om skogen innehåller allenast 50 kubikmeter i genomsnitt per hektar, är virkesförrådet $\frac{50}{83}$ eller 0,6 av det normala. Sistnämnda tal utgör det relativa virkesförrådet. Är det låga virkesförrådet i jämförelse med det normala endast betingat av allmän gleshet, men skogen i övrigt beträffande ålders- och dimensionsfördelning kan betraktas som normal, ger talet för relativa virkesförrådet samtidigt uttryck för relativa skogstillgången. Kan däremot skogen i angivna avseenden ej betraktas såsom normal, bör på sätt ovan angivits relativa skogstillgången sättas högre eller lägre än 0,6. Till ledning härutinnan kunna för vissa geografiska områden tillämpas närmemetoder, vilka befunnits för ifrågavarande områden resultera i värden approximativt motsvarande genom detaljberäkningar utrönta värden. Ledning kan ock stundom erhållas genom jämförelse med typskogar, beträffande vilka uppgifter om relativ skogstillgång, grundade på dylika detaljberäkningar, föreligga.

I vederbörande taxeringslängd införes för varje fastighet uppgift om a) virkesförrådets storlek i genomsnitt i kubikmeter per hektar, oavsett om uppgiften är konstaterad genom uppmätning eller endast bedömd i och för bestämmande av relativ skogstillgång enligt vad nyss sagts, b) det på grund härav åsatta talet för relativa virkesförrådet, uttryckt i tiondelar, c) den relativa skogstillgången, likaledes uttryckt i tiondelar, samt d), i det fall att avvikelse skett från talet för relativa virkesförrådet vid bestämmande av relativa skogstillgången, skälet för avvikelserna.

Innebörden av ovan angivna värderingsmetod belyses därav, att å skogar, för vilka tillförlitliga hushållningsplaner finnas, ur vilka översikt kan erhållas rörande den virkesavkastning som omedelbart och i framtiden årligen bör kunna utvinnas, skogens och skogsmarkens sammanlagda värde kan erhållas på det sätt att dessa avkastningar värderas i penningar med tillämpning av de pris, som varit bestämmande för det enligt punkt 5 beräknade rotvärdet, och skogsbrukets hela till nutiden diskonterade avkastning därefter uträknas efter 4 procents räntefot, varefter avdrag sker med tre tiondelar för beräknade omkostnader. Av det sålunda erhållna värdet skall ett enligt ovan i punkt 6 angivna grunder beräknat värde redovisas såsom skogsmarkens värde, resten såsom den växande skogens värde. Relativa skogstillgången är i detta fall det tal, som erhålles, om nämnda värde å den växande skogen divideras med $20\frac{1}{2}$ gånger den normala årliga värdeavkastningen, minskad med tre tiondelar.

Endast undantagsvis läres relativa skogstillgången kunna sättas lägre än 0,2.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1944 och skall första gången tillämpas med avseende å 1945 års allmänna fastighetstaxering.

Tab. I, utvisande skogsmarkens samt den växande skogens värde per hektar vid olika boniteter och rotvärden.

Övre raden angiver markvärde, undre raden angiver skogsvärde.

Virkesavkastningens genomsnittliga rotvärde per kbm. Kronor	Markens normala virkesavkastningsförmåga per hektar i kbm fast mått (bonitet)																						
	0·50	0·75	1·00	1·25	1·50	1·75	2·00	2·25	2·50	2·75	3·00	3·25	3·50	3·75	4·00	4·50	5·00	5·50	6·00	6·50	7·00	7·50	8·00
	Markvärde samt skogsvärde vid normal skogstillgång (relativ skogstillgång 1·0), kronor per hektar																						
0·50	1 4	1 5	2 7	2 9	2 11	3 13	3 14	4 16	4 18	4 20	5 22	5 23	6 25	6 27	6 29	7 32	8 36	9 39	9 43	10 47	11 50	12 54	13 57
0·75	1 5	2 8	2 11	3 13	4 16	4 19	5 22	5 24	6 27	6 30	7 32	8 35	8 38	9 40	9 43	11 48	12 54	13 59	14 65	15 70	17 75	18 81	19 86
1·00	2 7	2 11	3 14	4 18	5 22	6 25	6 29	7 32	7 36	8 39	9 43	10 47	11 50	12 54	13 57	14 65	16 72	17 79	19 86	20 93	22 100	24 108	25 115
1·25	2 9	3 13	4 18	5 22	6 27	7 31	8 36	9 40	10 45	11 49	12 54	13 58	14 63	15 67	16 72	18 81	20 90	22 99	24 108	26 117	28 126	30 135	32 144
1·50	2 11	4 16	5 22	6 27	7 32	8 38	9 43	11 48	12 54	13 59	14 65	15 70	17 75	18 81	19 86	21 97	24 108	26 118	28 129	31 140	33 151	35 161	38 172
1·75	3 13	4 19	6 25	7 31	8 38	10 44	11 50	12 57	14 63	15 69	17 75	18 82	19 88	21 94	22 100	25 113	28 126	30 138	33 151	36 163	39 176	41 188	44 201
2·00	3 14	5 22	6 29	8 36	9 43	11 50	13 57	14 65	16 72	17 79	19 86	20 93	22 100	24 108	25 115	28 129	32 144	35 158	38 172	41 187	44 201	47 215	50 230
2·25	4 16	5 24	7 32	9 40	11 48	12 57	14 65	16 73	18 81	19 89	21 97	23 105	25 113	27 121	28 129	32 145	35 161	39 178	43 194	46 210	50 226	53 242	57 258
2·50	4 18	6 27	8 36	10 45	12 54	14 63	16 72	18 81	20 90	22 99	24 108	26 117	28 126	30 135	32 144	35 161	39 179	43 197	47 215	51 233	55 251	59 269	63 287
2·75	4 20	6 30	9 39	11 49	15 59	17 69	19 79	22 89	24 99	26 109	28 118	30 128	32 138	35 148	39 158	43 178	48 197	52 217	56 237	61 257	65 276	69 296	76 316
3·00	5 22	7 32	9 43	12 54	14 65	17 75	19 86	21 97	24 108	26 118	28 129	31 140	33 151	35 161	38 172	43 194	47 215	52 237	57 258	61 280	66 301	71 323	76 344
3·25	5 23	8 35	10 47	13 58	15 70	18 82	20 93	23 105	26 117	28 129	31 140	33 152	36 163	38 175	41 187	46 210	51 233	56 257	61 280	67 303	72 326	77 350	82 373
3·50	6 25	8 38	11 50	14 63	17 75	19 88	22 100	25 113	28 126	30 138	33 151	36 163	39 176	41 188	44 201	50 226	55 251	61 276	66 301	72 326	77 352	83 377	88 402

Tab. I (forts.), utvisande skogsmarkens samt den växande skogens värde per hektar vid olika boniteter och rotvärden.

Virkesavkastningens genomsnittliga rotvärde per kbm. Kronor	Markens normala virkesavkastningsförmåga per hektar i kbm fast mått (bonitet)																						
	0·50	0·75	1·00	1·25	1·50	1·75	2·00	2·25	2·50	2·75	3·00	3·25	3·50	3·75	4·00	4·50	5·00	5·50	6·00	6·50	7·00	7·50	8·00
	Markvärde samt skogsvärde vid normal skogstillgång (relativ skogstillgång 1·0), kronor per hektar																						
3·75	6	9	12	15	18	21	24	27	30	32	35	38	41	44	47	53	59	65	71	77	83	89	95
	27	40	54	67	81	94	108	121	135	148	161	175	188	202	215	242	269	296	323	350	377	404	431
4·00	6	9	13	16	19	22	25	28	32	35	38	41	44	47	50	57	63	69	76	82	88	95	101
	29	43	57	72	86	100	115	129	144	158	172	187	201	215	230	258	287	316	344	373	402	431	459
4·25	7	10	13	17	20	23	27	30	33	37	40	44	47	50	54	60	67	74	80	87	94	100	107
	30	46	61	76	91	107	122	137	152	168	183	198	213	229	244	274	305	335	366	396	427	457	488
4·50	7	11	14	18	21	25	28	32	35	39	43	46	50	53	57	64	71	78	85	92	99	106	113
	32	48	65	81	97	113	129	145	161	178	194	210	226	242	258	291	323	355	387	420	452	484	517
4·75	7	11	15	19	22	26	30	34	37	41	45	49	52	56	60	67	75	82	90	97	105	112	120
	34	51	68	85	102	119	136	153	170	187	204	222	239	256	273	307	341	375	409	443	477	511	545
5·00	8	12	16	20	24	28	32	35	39	43	47	51	55	59	63	71	79	87	95	102	110	118	126
	36	54	72	90	108	126	144	161	179	197	215	233	251	269	287	323	359	395	431	466	502	538	574
5·25	8	12	17	21	25	29	33	37	41	45	50	54	58	62	66	74	83	91	99	107	116	124	132
	38	57	75	94	113	132	151	170	189	207	226	245	264	283	301	339	377	414	452	490	527	565	603
5·50	9	13	17	22	26	30	35	39	43	48	52	56	61	65	69	78	87	95	104	113	121	130	139
	39	59	79	99	118	138	158	178	197	217	237	257	276	296	316	355	395	434	474	513	552	592	631
5·75	9	14	18	23	27	32	36	41	45	50	54	59	63	68	72	82	91	100	109	118	127	136	145
	41	62	83	103	124	144	165	186	206	227	248	268	289	309	330	371	413	454	495	536	578	619	660
6·00	9	14	19	24	28	33	38	43	47	52	57	61	66	71	76	85	95	104	113	123	132	142	151
	43	65	86	108	129	151	172	194	215	237	258	280	301	323	344	387	431	474	517	560	603	646	689
6·50	10	15	20	26	31	36	41	46	51	56	61	67	72	77	82	92	102	113	123	133	143	154	164
	47	70	93	117	140	163	187	210	233	257	280	303	326	350	373	420	466	513	560	606	653	700	746
7·00	11	17	22	28	33	39	44	50	55	61	66	72	77	83	88	99	110	121	132	143	154	165	176
	50	75	100	126	151	176	201	226	251	276	301	326	352	377	402	452	502	552	603	653	703	753	804
7·50	12	18	24	30	35	41	47	53	59	65	71	77	83	89	95	106	118	130	142	154	165	177	189
	54	81	109	137	161	188	215	242	269	296	323	350	377	404	431	484	538	592	646	700	753	807	861
8·00	13	19	25	32	38	44	50	57	63	69	76	82	88	95	101	113	126	139	151	164	176	189	202
	57	86	115	144	172	201	230	259	287	316	344	373	402	431	459	517	574	631	689	746	804	861	918

Tab. I (forts.), utvisande skogsmarkens samt den växande skogens värde per hektar vid olika boniteter och rotvärden.

Virkesavkastningens genomsnittliga rotvärde per kbm. Kronor	Markens normala virkesavkastningsförmåga per hektar i kbm fast mått (bonitet)																						
	0:50	0:75	1:00	1:25	1:50	1:75	2:00	2:25	2:50	2:75	3:00	3:25	3:50	3:75	4:00	4:50	5:00	5:50	6:00	6:50	7:00	7:50	8:00
	Markvärde samt skogsvärde vid normal skogstillgång (relativ skogstillgång 1:0), kronor per hektar																						
8:50	13 61	20 91	27 122	33 152	40 183	47 213	54 244	60 274	67 305	74 335	80 366	87 396	94 427	100 457	107 488	120 549	134 610	147 671	161 732	174 793	187 854	201 915	214 976
9:00	14 65	21 97	28 129	35 161	43 194	50 226	57 258	64 291	71 323	78 355	85 387	92 420	99 452	106 484	113 517	128 581	142 646	156 710	170 775	184 839	198 904	213 969	227 1 033
9:50	15 68	22 102	30 136	37 170	45 204	52 239	60 273	67 307	75 341	82 375	90 409	97 443	105 477	112 511	120 545	135 613	150 682	165 750	180 818	195 886	209 954	224 1 022	239 1 091
10:00	16 72	24 108	32 144	39 179	47 215	55 251	63 287	71 323	79 359	87 395	95 431	102 466	110 502	118 538	126 574	142 646	158 718	173 789	189 861	205 933	221 1 005	236 1 076	252 1 148
11:00	17 79	26 118	35 158	43 197	52 237	61 276	69 316	78 355	87 395	95 434	104 474	113 513	121 552	130 592	139 631	156 710	173 789	191 868	208 947	225 1 026	243 1 105	260 1 184	277 1 263
12:00	19 86	28 129	38 172	47 215	57 258	66 301	76 344	85 387	95 431	104 474	113 517	123 560	132 603	142 646	151 689	170 775	189 861	208 947	227 1 033	246 1 119	265 1 205	284 1 292	302 1 378
13:00	20 93	31 140	41 187	51 233	61 280	72 326	82 373	92 420	102 466	113 513	123 560	133 606	143 653	154 700	164 746	184 839	205 933	225 1 026	246 1 119	266 1 213	287 1 306	307 1 399	328 1 492
14:00	22 100	33 151	44 201	55 251	66 301	77 352	88 402	99 452	110 502	121 552	132 603	143 653	154 703	165 753	176 804	198 904	221 1 005	243 1 105	265 1 205	287 1 306	309 1 406	331 1 507	353 1 607
15:00	24 108	35 161	47 215	59 269	71 323	83 377	95 431	106 484	118 538	130 592	142 646	154 700	165 753	177 807	189 861	213 969	236 1 076	260 1 184	284 1 292	307 1 399	331 1 507	354 1 614	378 1 722
16:00	25 115	38 172	50 230	63 287	76 344	88 402	101 459	113 517	126 574	139 631	151 689	164 746	176 804	189 861	202 918	227 1 033	252 1 148	277 1 263	302 1 378	328 1 492	353 1 607	378 1 722	403 1 837
17:00	27 122	40 183	54 244	67 305	80 366	94 427	107 488	120 549	134 610	147 671	161 732	174 793	187 854	201 915	214 976	241 1 098	268 1 220	295 1 342	321 1 464	348 1 586	375 1 708	402 1 830	428 1 952
18:00	28 129	43 194	57 258	71 323	85 387	99 452	113 517	128 581	142 646	156 710	170 775	184 839	198 904	213 969	227 1 033	255 1 162	284 1 292	312 1 421	340 1 550	369 1 679	397 1 808	425 1 937	454 2 066
19:00	30 136	45 204	60 273	75 341	90 409	105 477	120 545	135 613	150 682	165 750	180 818	195 886	209 954	224 1 022	239 1 091	269 1 227	299 1 363	329 1 500	359 1 636	389 1 772	419 1 909	449 2 045	479 2 181
20:00	32 144	47 215	63 287	79 359	95 431	110 502	126 574	142 646	158 718	173 789	189 861	205 933	221 1 005	236 1 076	252 1 148	284 1 292	315 1 435	347 1 579	378 1 722	410 1 866	441 2 009	473 2 153	504 2 296

Bevillningsutskottets betänkande nr 35.

Tab. II, utvisande storleken av ett normalt sammansatt och slutet virkesförråd för olika boniteter och omloppstider.

Om- lopps- tid år	Massa- till- växt %	Virkesavkastning per hektar i kubikmeter (bonitet)																						
		0·50	0·75	1·00	1·25	1·50	1·75	2·00	2·25	2·50	2·75	3·00	3·25	3·50	3·75	4·00	4·50	5·00	5·50	6·00	6·50	7·00	7·50	8·00
		Normalt virkesförråd per hektar i kubikmeter																						
60	5·0	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	90	100	110	120	130	140	150	160
80	3·7	14	20	27	34	41	47	54	61	68	74	81	88	95	101	108	122	135	149	162	176	189	203	216
100	3·0	17	25	33	42	50	58	67	75	83	92	100	108	117	125	133	150	167	183	200	217	233	250	267
120	2·4	21	31	42	52	63	73	83	94	104	115	125	135	146	156	167	188	208	229	250	271	292	—	—
140	2·0	25	38	55	63	75	88	100	113	125	138	150	163	175	188	200	225	250	275	300	—	—	—	—
160	1·7	29	44	59	74	88	103	118	132	147	162	176	191	206	221	235	265	294	—	—	—	—	—	—

Tab. III. Exempel på hjälptabell vid fastighetstaxering av skogar i N. N. taxeringsdistrikt år 1945.

Virkesavkastningens genomsnittliga rotvärde per kbm. Kronor	Markens normala virkesavkastningsförmåga per hektar i kbm fast mått (bonitet)															Anvisningar		
	0-50	0-75	1-00	1-25	1-50	1-75	2-00	2-25	2-50	2-75	3-00	3-25	3-50	3-75	4-00			
	Markvärde samt skogsvärde vid normal skogstillgång, kronor per hektar																	
4-00	6 29	9 43	13 57	16 72	19 86	22 100	25 115	28 129	32 144	35 158	38 172	41 187	44 201	47 215	50 230	Markvärde Skogsvärde	Dåliga avsättningsförhållanden, höga avverknings- och transportkostnader.	
4-25	7 30	10 46	13 61	17 76	20 91	23 107	27 122	30 137	33 152	37 168	40 183	44 198	47 213	50 229	54 244	Markvärde Skogsvärde		
4-50	7 32	11 48	14 65	18 81	21 97	25 113	28 129	32 145	35 161	39 178	43 194	46 210	50 226	53 242	57 258	Markvärde Skogsvärde		
4-75	7 34	11 51	15 68	19 85	22 102	26 119	30 136	34 153	37 170	41 187	45 204	49 222	52 239	56 256	60 273	Markvärde Skogsvärde		
5-00	8 36	12 54	16 72	20 90	24 108	28 126	32 144	35 161	39 179	43 197	47 215	51 233	55 251	59 269	63 287	Markvärde Skogsvärde		
5-25	8 38	12 57	17 75	21 94	25 113	29 132	33 151	37 170	41 188	45 207	50 226	54 245	58 264	62 283	66 301	Markvärde Skogsvärde		
5-50	9 39	13 59	17 79	22 99	26 118	30 138	35 158	39 178	43 197	48 217	52 237	56 257	61 276	65 296	69 316	Markvärde Skogsvärde		Medelgoda avsättnings- och transportförhållanden.
5-75	9 41	14 62	18 83	23 103	27 124	32 144	36 165	41 186	45 206	50 227	54 248	59 268	63 289	68 309	72 330	Markvärde Skogsvärde		
6-00	9 43	14 65	19 86	24 108	28 129	33 151	38 172	43 194	47 215	52 237	57 258	61 280	66 301	71 323	76 344	Markvärde Skogsvärde		
6-50	10 47	15 70	20 93	26 117	31 140	36 163	41 187	46 210	51 233	56 257	61 280	67 303	72 326	77 350	82 373	Markvärde Skogsvärde		Goda eller utmärkta avsättnings- och transportförhållanden.
7-00	11 50	17 75	22 100	28 126	33 151	39 176	44 201	50 226	55 251	61 276	66 301	72 326	77 352	83 377	88 402	Markvärde Skogsvärde		
7-50	12 54	18 81	24 108	30 135	35 161	41 188	47 215	53 242	59 269	65 296	71 323	77 350	83 377	89 404	95 431	Markvärde Skogsvärde		
Omloppstid, år.....			160		140		120		100		90				80			
Normalt virkesförråd, kbm			59	68	75	80	83	83	83	86	90	93	97	102	108			

Bevillningsutskottets betänkande nr 35.

Exempel å användning av hjälptabellerna.

Ett hemman innehåller enligt taxeringslängden, bland annat, 30 hektar skogsmark. Med hänsyn till skogens normala virkesavkastningsförmåga och belägenhet hava rotvärdesiffran 5 kronor per kubikmeter och bonitetssiffran 3 kubikmeter per hektar ansetts kunna användas, vadan skogsmarksvärdet (skogsmarkens avkastningsvärde) per hektar enligt hjälptabellen (tab. III) beräknas till 47 kronor och således skogsmarksvärdet å hela arealen till 1 410 kronor. Den relativa skogstillgången anses motsvara 0,8 av normal skogstillgång. Då enligt hjälptabellen virkesvärdet per hektar utgör 215 kronor, blir alltså den faktiska skogstillgångens värde per hektar $215 \times 0,8 = 172$ kronor eller således sammanlagt för hela arealen 5 160 kronor. Hemmanet uppskattas alltså med hänsyn till skogsmarken och växande skogen till respektive 1 410 och 5 160 kronor eller sammanlagt 6 570 kronor. I taxeringslängdens anmärkningskolumn antecknas siffrorna 5; 3; 0,8.

Stockholm den 11 maj 1944.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq*, *Elon Andersson**, *Sjödahl*, *Velander*, *Björkman*, *Bondeson**, *Heüman*, *Franzon*, *Ramberg* och *Ljungdahl**, samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren*, *Orgård*, *Falk**, *Lundell*, *Karlsson* i Grängesberg, *Jonsson* i Skedsbygd, *Sundström* i Skövde, *Boman* och *Bladh*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

1) av herr *Velander* beträffande viss del av utskottets motivering; samt
2) av herr *Lundell*, som ansett att andra stycket i motiveringen (s. 29) bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser tvingande skäl icke förefinnas för ytterligare uppskov med nästa allmänna fastighetstaxering och tillstyrker således, att denna äger rum år 1945. Utskottet kan dock icke bortse från de obestriddliga olägenheterna av att i nuvarande spända läge nedlägga tid och omsorg på att fastställa nya taxeringsvärden, som måste komma att avspegla kristidens avspärning, regleringar och försämrade penningvärde. Olägenheterna av ett ytterligare uppskov till 1948 torde i jämförelse härmed icke ha blivit allt för stora.»